

DRAUGAS

PERIODICALS
December 12,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODŽIO- DECEMBER 12, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12/11/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.240
Kaina 50 c.

Lošimo namų įteisinimas Lietuvoje sukėlė pasipiktinimą

Vilnius, gruodžio 11 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas pirmadienį priėmė Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininką, Kauno arkivyskupą metropolitą Sigitą Tamkevičių ir sekretorių Kazį Borutą, su kuriais aptarė lošimo namų įteisinimo Lietuvoje problemas.

Po susitikimo S. Tamkevičius sako, Bažnyčios nuomone, azartiniai lošimai turi ne vieną neigiamą bruožą: jie gali įtraukti žmogų į azartą, per kurį šis gali prarasti ne tik nuosavybę ar dvasinę pusiausvyrą, bet ir nusižudyti. Pasaulinė praktika, pasak S. Tamkevičiaus, rodo, jog aplink lošimų namus buriasi įvairios nusikalstamos struktūros. „Dar mūsų valstybė nėra tokia, kuri sugebėtų gerai kontroliuoti nusikalstamumą. Atsirandantys lošimo namai sukelia dar daugiau problemų“, sakė Vyskupų Konferencijos pirmininkas.

Paklaustas, ar pavyko įtikinti Seimo pirmininką dėl lošimo namų legalizavimo, S. Tamkevičius sako, jog tokio tikslo neturėta, o tik norėta išsakyti argumentus.

Seimo pirmininko Artūro Paulausko teigimu, Bažnyčios atstovai kategoriškos nuomonės dėl lošimų namų nepareišė. „Aš supratau, kad jie nėra kategoriškai prieš, bet nori, kad būtų griežčiau reglamentuota, kad žmonės neprarastų visų savo pinigų“, sakė A. Paulauskas.

Pasak jo, yra du lošimų namų vaizdai. Vienas — „dūmuose paskendę lošimų namai, kurie sukelia ne patias maloniausias asociacijas“. „Kita koncepcija — kur yra šviešius, erdvė, kur ateina su šeimomis praleisti laisvalaikio, pazaisti“, sakė A. Paulauskas. „Reikėtų įgyvendinti tą antrąją koncepciją, kad tas verslas nebūtų susijęs su nusikalstamomis struktūromis“.

Centristai už partijos skolas kaltina buvusius vadovus

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) — Dideles skolas turintis Centro sąjunga (CS) taryba, šeštadienį posėdyje tarsi Kašiadoryse, nutarė, kad už tai atsakingi buvę partijos vadovai — buvęs CS pirmininkas Romualdas Ozolas bei trys vicepirmininkai — Egidijus Bičkauskas, Kęstutis Glaveckas ir Vidmantas Stanulis.

Buvo nutarta, kad jie turi ieškoti būdų, kaip dalimis padengti centristų skolą.

Seimo rinkimus pralaimėjusi CS turi 165,000 litų skolų ir dar praėjusį mėnesį paskelbė visuotinę pinigų rinkliavą. Iš kiekvieno partijos nario išrašoma po 10 litų.

Po spalio 8 d. vykusio rinkimų CS liko skolinga „Sodrai“. Mokesčių inspekcijai, partijos sekretoriato darbuotojams.

Senoji partijos vadovybė atsisakė patirti trūkumų proporcinėje dalyje Centro sąjunga neperžengė privaromos 5 proc. ribos. Į Seimą pateko tik trys vienmandatės apygardose nugalėję centristai.

Lapkričio pabaigoje naujoji CS pirmininku buvo išrinktas Kęstutis Glaveckas. CS taryba taip pat išrinko naują partijos valdymo instituciją — valdybą. Kaip sakė valdybos narys Andrius Romanovskis, 6 iš 12 valdybos narių yra renkami taryboje, dar 6 partijos pirmininko teikimu taryba skiria. Valdybos pirminku patvirtintas buvęs parlamentaras, dabar Vilniaus miesto tarybos narys Algis Čaplikas. Numatyta, kad

teigė jis. Seimo pirmininkas teigė pažadėjęs Bažnyčios atstovams, jog azartinį lošimų įteisinimą nebus skubinamas, o jį reglamentuojantys įstatymai bus priimti tik po išsamaus svarstymo.

Lietuvos ateitis piešiama niūriomis spalvomis

Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) valdybos pirmininkas, seimūnas Petras Gražulis pareiškė, jog azartinį lošimų įteisinimas yra reikalingas šešelinėms struktūroms „nešvariems“ pinigams plauti. „Įstatymas rengtas tu, kurie jau turi nelegalius lošimų namus“, teigė P. Gražulis. LKDP atstovo nuomone, įteisinus azartinius lošimus, „Lietuvoje pablogės kriminogeninė ir socialinė padėtis — padidės korupcija, savivadybių, skyrybų ir beglobių vaikų, dar labiau išplis narkomanija, prostitucija ir alkoholizmas, o kovai su šiomis neigiamomis pasekmėmis prireiks daug daugiau lėšų, negu tikimasi įplaukų“.

„Už šias pasekmes tiesiogiai atsakingi bus valdantiosios daugumos politiniai partneriai ir asmeniškai juos globojantis prezidentas Valdas Adamkus“, išsėjęs LKDP valdybos vicepirmininko Petro Gražulio pareiškime, kuris buvo išplatintas per spaudos konferenciją.

P. Gražulis teigė, jog jo neitinkino vyriausybės argumentai, kad lošimų namų verslas papildys valstybės biudžetą. „Juk žymiai daugiau būtų įplaukų, jei įstatymas numatytų valstybinį azartinį lošimų monopolį — į biudžetą ateitų ne tik mokesčiai, bet ir pelnas. Todėl yra pagrindo manyti, jog šis žingsnis yra paprasčiausias naujųjų politikų skolas grąžinimas rinkimams finansavimui, šešelinėms struktūroms“, teigia P. Gražulis pareiškime.

ES vadovų sprendimu, kai taps ES nare, Lietuva ES Ministrų taryboje turės 7 balsų kvotą — tiek, kiek ir panašų gyventojų skaičių turintios ES narės Danija, Suomija, Airija bei kandidatė Slovakija.

A. Valionis pabrėžė, kad tokiame ES viršūnių sprendime turėjo įtakos Lietuvos valstybės vadovų bei diplomatų veikla.

Sekmadienį per ES viršūnių konferenciją Nioje buvo iškeltas pasiūlymas Lietuvai siūlomus šešis balsus sumažinti iki penkių. Apie tai sužinojus Vilniuje, buvo imtasi rimtų diplomatinio pastangų. Prezidentas Valdas Adamkus nusiuntė telegramą Prancūzijos, kaip ES pirmininkės, prezidentui Jacques Chirac. Laiške V. Adamkus pareiškė nusteibimą ir susirūpinimą dėl ES sprendimo projekte numatyto balsų skaičiaus. Jis prašė J. Chirac iš naujo svarstyti projektą ir skirti Lietuvai proporcingą gy-

valdybą greitai svarstys politinę situaciją, derins kitų partijų įtaką valdyboje, svarstys dėl jungimosi į koalicijas ar įėjimo į vyriausybę.

Naujoji CS valdyba parlamentare Rūtą Rutkelytę paskyrė partijos atsakingąja sekretore. Tai — ne politinis postas, kurį užėmė R. Rutkelytė tvarkys ir centristų finansinius reikalus.

Gruodžio 9 dieną Vilniaus Vingio parke malūnsparniū nusileido vyriausiasis Lietuvos Kaledų Senelis, vaikams ir jų tėveliams pranešęs džiugią žinią, kad Kaledos jau ne už kalnų. Kartu su juo iš „vasaros miego“ atsibudo ir vyriausiąjį sutiko dar septyni Seneliai iš visos Lietuvos.

Lietuva atkovojo savo būsimųjų balsų kvotą Europos Sąjungoje

Nica-Vilnius, gruodžio 11 d. (BNS) — Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis pirmadienio rytą sveikino Europos Sąjungos viršūnių susitikimo Nioje sprendimus, išsaugojusius Lietuvai deramą būsimųjų balsų Europos Sąjungos Ministrų taryboje kvotą.

Kaip pranešė Lietuvos URM Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas, pirmadienio rytą A. Valionis susitiko su Prancūzijos ambasadoriumi Lietuvoje Jean Bernard Harth, kurį pasveikino su ES Tarpvyriausybinių konferencijų sprendimais. A. Valionis padėkojo Prancūzijai už jos nuostatą sprendžiant šį klausimą bei pareiškė, kad „durs į ES institucijas yra atviros, ir ten Lietuvos laukia derama atstovavimo galimybės“.

ES vadovų sprendimu, kai taps ES nare, Lietuva ES Ministrų taryboje turės 7 balsų kvotą — tiek, kiek ir panašų gyventojų skaičių turintios ES narės Danija, Suomija, Airija bei kandidatė Slovakija.

A. Valionis pabrėžė, kad tokiame ES viršūnių sprendime turėjo įtakos Lietuvos valstybės vadovų bei diplomatų veikla.

Sekmadienį per ES viršūnių konferenciją Nioje buvo iškeltas pasiūlymas Lietuvai siūlomus šešis balsus sumažinti iki penkių. Apie tai sužinojus Vilniuje, buvo imtasi rimtų diplomatinio pastangų. Prezidentas Valdas Adamkus nusiuntė telegramą Prancūzijos, kaip ES pirmininkės, prezidentui Jacques Chirac. Laiške V. Adamkus pareiškė nusteibimą ir susirūpinimą dėl ES sprendimo projekte numatyto balsų skaičiaus. Jis prašė J. Chirac iš naujo svarstyti projektą ir skirti Lietuvai proporcingą gy-

valdybą greitai svarstys politinę situaciją, derins kitų partijų įtaką valdyboje, svarstys dėl jungimosi į koalicijas ar įėjimo į vyriausybę.

Naujoji CS valdyba parlamentare Rūtą Rutkelytę paskyrė partijos atsakingąja sekretore. Tai — ne politinis postas, kurį užėmė R. Rutkelytė tvarkys ir centristų finansinius reikalus.

„Mazeikių nafta“ siekia, kad jos atstovai padovautų bendroms įmonėms Baltijos val-

ventųjį skaičiui balsų kvotą.

Premjero Rolando Pakso pavedimu, Lietuvos vyriausiasis euroderybininkas Vygaudas Ušackas sekmadienį skambino aukštiems Danijos, Didžiosios Britanijos, Švedijos ir Vokietijos URM pareigū-

„Mazeikių nafta“ ir „LUKOil“ šįmet susitarimo nepasirašys

Vilnius, gruodžio 11 d. (BNS) — Rusijos naftos susivienijimo „LUKOil“ ir JAV bendrovės „Williams International“ valdomos „Mazeikių naftos“ derybose dėl ilgalaikio bendradarbiavimo sutarties toliau lieka abiem pusėms nepriimtinių sąlygų, kurių šįmet jau nepavyks suderinti.

Besiderancios pusės po lapkritį Rygoje vykusio darbo grupių susitikimo pasikeitė pasiūlymais, tačiau daugiau ir priekį nepasitūmėta, pirmadienį rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Pasak „LUKOil“ atstovo Lietuvoje Ivano Paleitiko, mažai vilčių, kad susitarimas bus pasiektas šiais metais. „Williams Lietuva“ atstovas spaudai Darius Šilas tvirtino, kad padėtis yra neaiški, kada susitikimas daro grupės, taip pat nežinia.

„Lietuvos ryto“ šaltinių duomenimis, „Williams International“ vadovybė jau susitaikė su mintimi, kad susitarimo su „LUKOil“ gali nepavykti pasiekti. Jei nepavyks surasti alternatyvų ilgalaikiam naftos tiekimui garantuoti, „Williams“ būstinėje gali būti rengiamas atsitraukimo iš Lietuvos variantas. Tačiau D. Šilas dienraščiui tvirtino, kad „Williams“ pasitraukimo iš Lietuvos variantas yra nesvarstytinas, ir JAV bendrovė toliau laikosi savo planų Lietuvoje.

„Mazeikių nafta“ ir „LUKOil“ derasi dėl bendrų naftos tiekimo ir degalų prekybos įmonių steigimo. „LUKOil“ kasmet organizuotų 6 mln. tonų naftos tiekimą „Mazeikių naftos“ perdirbimo gamyklai.

„Lietuvos ryto“ duomenimis, „LUKOil“ neprimtina „Mazeikių naftos“ pasiūlyta bendrų įmonių valdymo struktūrą. Derybininkai taip pat nesutaria dėl premijų už patiektą naftą.

„Mazeikių nafta“ siekia, kad jos atstovai padovautų bendroms įmonėms Baltijos val-

nams ir ministrų pirmininkų patarėjams.

ES viršūnių sprendimu, naujomis narėmis pasipildiusioje ir iki 27 narių išsiplėtusioje ES balsų dauguma sprendimams priimti bus laikomi 255 iš 342 balsų, kai tie balsai atstovaus 62 procentams ES gyventojų.

„Mazeikių nafta“ ir „LUKOil“ šįmet susitarimo nepasirašys

stybėse ir Lenkijoje, o „LUKOil“ atstovai — bendrai įmonei Ukrainoje bei naftos tiekimo bendrovei. Rusijos susivienijimas siekia, kad įmonių steigėjai vadovų postais keistųsi kiekvienais metais.

Vietoje „Mazeikių naftos“ siūlomų premijų už tiekiamą naftą, „LUKOil“ nori gauti nuolaidų už iš „Mazeikių naftos“ gamyklos perkamus degalus. Tai netenkina „Mazeikių naftos“, nes nuolaidos už perkamus degalus leistų „LUKOil“ vyrauti rinkoje.

„LUKOil“ taip pat nori gauti 40 proc. bendro verslo su „Mazeikių nafta“ pelno — 112 mln. litų per metus.

Rusijos atstovai rengiasi tvirtai laikytis savo nuostatų ir tvirtina, kad geriau Lietuvoje dirbti dabartinėmis sąlygomis, negu sudaryti sąjungą su „Mazeikių naftos“ siūlomomis sąlygomis.

* „Lietuvos ryto“ žurnalistas išbandė, kaip dirba išpirks reikalautojai, ir apie tai papasakojo laikraštyje. Į policiją vis dažniau kreipiasi išpirkų už pavogtą automobilį plėšikams sumokėti, tačiau taip savo mašinos ir neatgave žmonės. Įtariama, jog šia veikla — žmonių įtikinėjimu telefonu, kad jie pervesių pinigų į banko sąskaitą, užsiima įkalinimo įstaigose esantys asmenys.

* Lietuvos miškuose ir prasidėjus žiemai dar galima rasti grybų. Jis savaite trys rokiškėnai įrodė, kad miške dar galima grybauti — jie prisirinko voveraikių ir kelmūnių, kurių rado Jūzintų seniūnijos Dauliūnų miške. Praėjusio ruduo ir ši žiema Lietuvoje yra daug šiltesnė nei paprastai. Savaitegi Lietuvoje buvo 3-7 C (37-44 F) laipsniai šilumos. Tuo tarpu gruodžio 9 d. vidutinė daugiametė temperatūra Vilniuje yra 3.1 C (26 F) laipsnio šaltis.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belafan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Nica, Prancūzija. Europos Sąjungos (ES) Nicos Sutartis, kuri pirmadienį buvo pasirašyta po ilgo ir sunkaus viršūnių susitikimo, atveria kelią ES pletrai į buvusiąją „geležinės uždangos“ zoną. Laiminga šio derybų „maratono“ baigtis leido visiems lengviau atsikvėpti, nes įnirtingai savo nuostatas gynusių vadovų patvirtintos permainos turi užtikrinti galimybę gerai įgyvendinti ES plėtros politiką. Tačiau liekaniniai atkreipė dėmesį ir į sutarties trūkumus ir išėjo apie liekaninius problemas. Pasiektas sutartimas leis ES tesėti pažadą nuo 2003 m. būti pasirėngus priimti naujas nares. Tie metai yra ypaci svarbus vadinamosios pirmosios bangos kandidatams — Lenkijai, Čekijai, Vengrijai, Slovenijai, Estijai ir Kipriui, kurie narystės derybas pradėjo dar 1998 metais. Lietuva, Latvija, Slovakija, Bulgarija, Rumunija ir Malta derėtis dėl prisijungimo prie ES pradėjo šių metų pradžioje. Nicos susitikimas išliks Europos istorijoje kaip susitikimas, suformavęs būsimos ES pavidalą, spaudos konferencijoje pareiškė Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac. Pagrindinė priežastis, kodėl ES nori panaikinti ribą tarp Rytų ir Vakarų — tai taikos ir saugumo žemynės siekis. Tačiau plėtros siekis Nicos susitikime pareikalavo visų ES valstybių „aukų“.

Vašingtonas. Kandidatų į JAV prezidentus, respublikono George W. Bush ir demokrato Al Gore advokatai pirmadienį buvo pasirengę istorinei teisei kovai JAV Aukščiausiojoje teismo, kuri pagaliau gali lemti, kas bus 43-iasis JAV prezidentas. Po penkis savaites trukusį teisinių procesų dėl labiausiai ginčijamų per JAV istoriją rinkimų rezultatų, viskas gali priklausyti nuo devynių Aukščiausiojo teismo teisėjų, kurie, regis, kaip ir visa valstybė šiuo klausimu griežtai nesutaria. JAV Aukščiausiojo Teismo pateiktoje byloje „G. W. Bush prieš A. Gore“ kalbama apie Floridos Aukščiausiojo teismo penktadienio sprendimą, kuris suteikė naujų viltį viceprezidentui A. Gore ir pagal kurį reikia tuojau pat rankomis perskaiciuoti dešimtis tokstantčių balsavimo biuletenių. Tačiau JAV Aukščiausiasis teismas penkiais balsais prieš keturis šeštadienį nurodė nedelsiant sustabdyti balsų perskaiciavimą iki teismo posėdžio, kuriame teisėjų kolegija išsklaidys abiejų šalių advokatų žodinius argumentus ir nuspręš, ar patenkinti G. W. Bush apeliaciją. G. W. Bush teisininkai sekmdienį sakė, kad Floridos Aukščiausiasis teismas sukūrė naujas taisykles lapkričio 7 d. rinkimams ir taip pažeidė 1887 m. priimtą Balsų skaičiavimo aktą bei JAV Konstitucijos dalį, pagal kurią rinkikus skiria valstybių įstatymų leidybos susirinkimai.

Bukareštas. Buvęs komunistas Ion Iliescu Rumunijos prezidento rinkimuose įtikinamai laimėjo prieš ultranacionalistą Corneliu Vadim Tudor. Šie rinkimai atspindėjo radikalią pasirinkimą tarp skubių reformų, reikalingų suartėti su Europos Sąjunga (ES), ir puolimo į nacionalizmą. I. Iliescu pareiškė, kad jo pergalė reiškia ekstremizmo pralaimėjimą ir žingsnį ES narystės link. Turėdama 22.4 mln. gyventojų, Rumunija yra antroji pagal dydį kandidatė į ES nares po Lenkijos. Ji yra pati neturtingiausia kandidatė. Beveik pusė valstybės gyventojų gyvena prie ES skurdo ribos — už dirba tik 4.3 dolerio per dieną.

Jeruzalė. Buvęs Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu sugrįžta. Sekmdienį, kelios valandos po dabartinio premjero Ehud Barak atsisakymo, jis pareiškė sieksias atsisiekti su žmogumi, kuris mažiau kaip prieš dvejus metus įveikė jį rinkimuose. B. Netanyahu pažadėjo atkurti saugumą valstybėje po 10 savaitių trukmancio palestiniečių sukilimo. Pasak jo, „šaltoji taika“ yra geriausia, ką dabar Izraelis gali pasiekti su palestiniečiais. Nuomonių apklausos rodo, kad B. Netanyahu per rinkimus lengvai įveiktų E. Barak, kuriam atsisakymu, per 60 dienų turi įvykti naujo premjero rinkimai. Tačiau pagal įstatymą tokiuose rinkimuose gali dalyvauti tik parlamento nariai. Tad B. Netanyahu negali juose dalyvauti. Jis atsisakė savo vietos parlamente ir partijos „Likud“ vadovo posto, kai pralaimėjo 1999 m. rinkimus. Tačiau B. Netanyahu paraginio Knesetą priimti įstatymą, pagal kurį kartu su premjero rinkimais įvyktų visuotiniai rinkimai. Šis žingsnis leistų ir jam kandidatuoti.

Magnitogorsk, Rusija. Rusijos prezidentas Vladimir Putin pareiškė, jog suteiks malonę amerikiečių verslininkui Edmond Pope, už šnipinėjimą nuteistam kalėti 20 metų. V. Putin sakė noris išlaikyti gerus santykius su JAV, kurios pasmerke E. Pope skirtą nuosprendį kaip nepateisinamą ir paraginio nedelsiant jį paleisti. Pasak V. Putin, šią bylą jis telefonu aptarė su JAV prezidentu Bill Clinton, kuris išreiškė susirūpinimą dėl nuteistojo sveikatos būklės. Pasak V. Putin, jis užtikrino B. Clinton, kad E. Pope bus suteikta malonė, ir jis bus paleistas.

Belgradas. Nušalintojo Jugoslavijos prezidento Slobodan Milošević brolis Borislav Milošević, dirbantis ambasadoriumi Maskoje, bus atšauktas, pranešė užsienio reikalų ministras Goran Svilanović, dirbantis naujojoje Jugoslavijos vyriausybėje, kuri į valdžią atėjo spalį, laudies sukilimui privertus atsistatdynti S. Milošević. Atšaukiami bus tie Jugoslavijos ambasadoriai, kuriuos reikia išieisti į pensiją, kurie daugiau kaip 4 metus praleido užsienyje ir tuos, kurie nėra diplomatai, bet buvo paskirti politiniais sumetimais. Pasiuntinį Rusijoje paskirs Juodkalnija, mažesnioji Jugoslavijos federacijos bendrininkė, o Serbija skirsianti ambasadorių Jungtinėse Tautose.

Tokyo. Buvęs Japonijos premjeras Ryutaro Hashimoto antradienį priėmė siūlymą dirbti naujojoje vyriausybėje. Po tokio netikėto žingsnio padidėjo valdanciosios Liberalų demokratų partijos didžiausios frakcijos parama vienam nepopuliariausiu valstybės istorijoje premjeru Yoshiro Mori. Tai turbūt padidins galimybę Y. Mori likti poste mažiausiai iki 2001 m. balandžio 1 d., kai turi įsigaloti valstybinio finansinių metų biudžeto įstatymas, mano apžvalgininkai.

KALENDORIUS

Gruodžio 12 d.: Dagmara, Gaiva, Gilmintas, Joana, Vaingėde (Vainė).
Gruodžio 13 d.: Šv. Lucija; Eilviltė, Kastautas (Kastytis), Lucija, Otilija, Šviesis.

IEŠKO VILTIES SPINDULĖLIŲ

Tėsinys

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, kviečia atverti širdis vaikučiams, kuriems reikia paramos. Per „Saulutės“ konkretaus vaiko remimo programą galima specifinį vaiką paremti, paaugojant tik 20 dolerių per mėnesį (t.y. 240 dol. mėtam). Remėjas gauna vaiko nuotrauką, apibūdinimą, adresą ir, metams baigiantis, paramą gali nutraukti, arba tęsti.

Norintys išiešti pagalbos ranką, prašomi užrašyti savo vardą, pavardę, adresą, telefoną, išsiritą šelpimui vaiką ir su auka siųsti šiuo adresu: „Saulutė“, Buffalo Grove, IL 60089. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Artėja Kalėdos, suteikime šiem vaikūčiams Lietuvoje pačią vertingiausią dovaną — žinojimą, kad kažkas tolimame krašte jais rūpinasi, stengiasi padėti.

Indrė Tījūnėlienė
„Saulutės“ pirmininkė

Adomas gimė 1996 m. Jį labai traukia mechaniški žaislai, automobiliai. Tai mėgstantis kalbėti, judrus vaikas.

Laima gimusi 1993 m. Rami, švelni mergyte, mėgsta dainuoti, šokti, piešti ir rašyti.

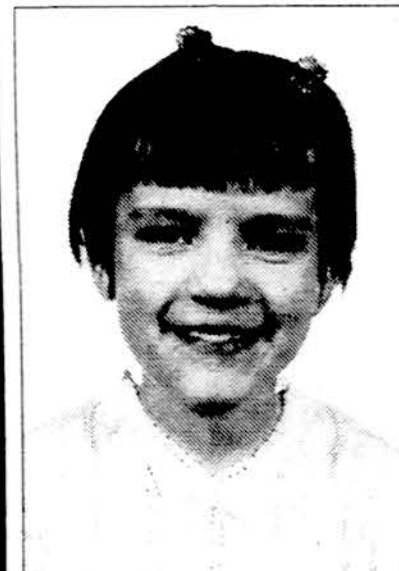
Gražina gimė 1996 m. Lanko vaikų darželį. Mėgsta dainuoti, deklamuoti, piešti; labai draugiška tyli, bet silpnos sveikatos, jai reikia vitaminų.

Ričardas gimęs 1991 m. Lanko mokyklą, mėgsta sportuoti, skaityti, statyti; yra draugiškas, judrus, linksmas.

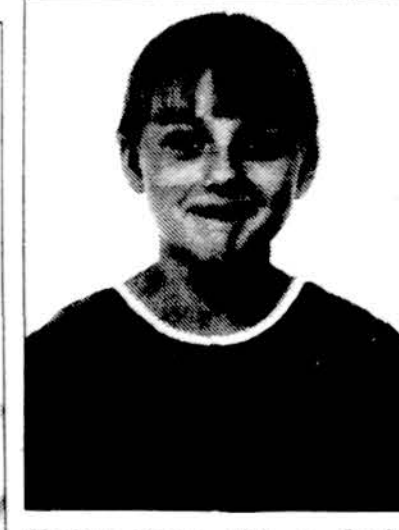
Stanislovas gimęs 1992 m. Gera mokosi, mėgsta žaisti kompiuterinius žaidimus, statyti, meškerioti; draugiškas, tylus, jautrus berniukas.

Roberta gimė 1990 m. Lanko mokyklą, gera matematikė, patinka piešti ir skaityti, labai maloni, rami draugiška ir nesavanaudiška.

Lina, gimusi 1990 m. Lanko mokyklą, mėgsta skaityti, piešti, siuvinėti. Tvarkinga, rami, jautri mergaitė.

Skaistė gimusi 1991 m. Lanko gimnazijos 3 klase. Mėgstamiausios pamokos — muzika ir matematika. Žaidžia tinklinį, piešia, mėgina rašyti eileraščius, kurti muziką. Labai švelni, draugiška, judri.

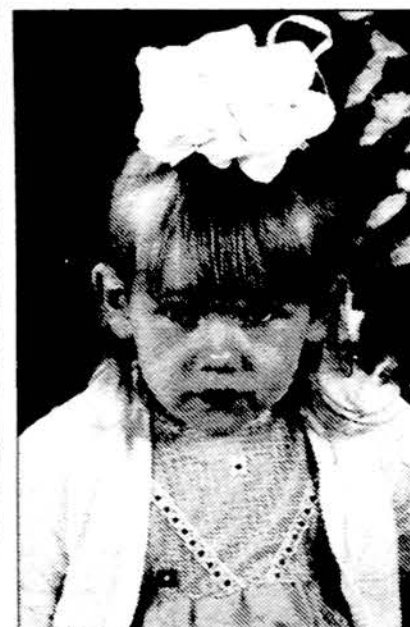
Evaldas gimęs 1991 m. Lanko pradžios mokyklą. Geras matematikas ir piešėjas, mėgsta žaisti, yra draugiškas, bet labai paklusnus.

Inga gimusi 1990 m. Lanko mokyklą. Mėgstamiausios pamokos — literatūra ir gamtos mokslas. Daug skaito, žaidžia tinklinį, yra judri, maloni, paslaugi, draugiška.

Viktorija gimusi 1997 m. Jai labai patinka piešti, klausytis muzikos, šokti. Labai paslaugi, draugiška mergaitė.

Aikvilė gimė 1997 m. Viskuo besidominti, džiugi, mėgstanti pasikalbėti mergyte.

Edgaras gimęs 1990 m. Lanko 3-ia skyrių, mėgsta dainuoti, šokti, priklauso meno ir dramos būreliams, sportuoja. Labai jautrus, mėgstantis svajoti.

Šarūnė gimusi 1990 m. Lanko 3 skyrių. Yra rami, maloni, draugiška, mėgsta sportuoti, žaisti su lelemis, statyti.

Nukelta į 5 psl.

Donatas gimė 1995 m. Labai domisi savo aplinka, mėgsta pasidalinti mintimis, yra linksmas, bet jam užvis labiausiai patinka piešti.

Edita gimusi 1995 m. Mėgsta piešti, karpyti iš popieriaus, žaisti, ypač su minkštais, pliušiais žaisliukais. Linksmas, maloni mergaitė.

Stasys gimė 1994 m. Lanko vaikų darželį, mėgsta judrius žaidimus, yra draugiškas ir judrus.

Rimantas gimė 1991 m., lanko 2-ąją klasę, yra ramaus, draugiško būdo, mėgsta skaityti, ką nors statyti, sukurti, sportuoti. Labai savarankiškas.

Raimonda gimusi 1994 m. Mėgsta poeziją, deklamuoti, dainuoti. Labai tvarkinga, jautri, maloni mergaitė.

Rūta gimusi 1990 m. Lanko 3 skyrių, mėgsta skaityti, piešti, šokti. Labai kukli, maloni, rami, jautri mergyte.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį patvirtime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9865
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINA SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ŠIRDIS IR HOMOCYSTEINAS

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Homocysteinas lygiai taip, kaip ir cholesterolis, užkemša širdies koronarinius indus ir sukelia širdies ataką, arba užkemša smegenų arterijas, sukeldamas insultą ir paralyžių. Homocysteinas yra amino rūgštis, kuri atsiranda organizme baltymo metabolizmo metu, tuo atveju, kai, skylančiam baltymui, susidariusi metionino rūgštis nebūna paverčiama į cistiną, o tas atsitinka tada, kai organizme nebūna, arba būna mažai, enzimo, skaldančio baltymą. Vitaminas B (folinė rūgštis), vitaminai B6 ir B12 yra ypač svarbūs šio enzimo susidarymui ir veikimui.

Kad homocysteinas daro žalą širdies koronariniams arterijoms, buvo žinoma jau prieš 30 metų. 1968 metais jaunas gydytojas dr. Kilmer S. McCully, įrodė, kad maži vaikai, gimę su genetiniu metabolizmo defektu, turėdavo didelius homocysteino kiekius kraujyje ir mirdavo, susidarius koronariniuose širdies induose homocysteino trombamams. Homocysteinas daro žalą kraujui indų sienelėms, pažeisdamas kraujo indo sienelių ląsteles bei žadinamas indų sienelių raumenų augimą taip, kad kraujui indų sienelės sustorėja ir indo spindis susiaurėja. Be to, homocysteinas suardo kraujo krešėjimo mechanizmą ir sudaro sąlygas krešuliui formuotis. Tokiu būdu jis sukelia širdies ataką arba insultą ir trombus kraujyje. Physicians Health Studies, kurioje dalyvavo daugiau negu 20,000 gydytojų ir kuri tęsėsi 14 metų, buvo pastebėta, kad gydytojai, kurių kraujyje buvo daugiau negu 14 micromolių homocysteino, penkerių metų tekmeje turėjo triskart daugiau širdies atakų negu tie, kurių kraujyje buvo 9 micromolės.

Atsižvelgiant į tai, Amerikoje 1998 metais FDA įsakymu, buvo keturius kartus padidintas folinės rūgšties kiekis visuose miltuose ir javainiuose. Del padidinto folinės rūgšties kiekio Amerikos gyven-tojų homocysteino kiekis kraujyje sumažėjo 10 proc.

Žalą, kokią padaro homocysteinas širdžiai, galima prilyginti žalai, kurią padaro rūkymas, padidintas cholesterolis arba padidintas kraujo spaudimas. Kai kurie gydytojai sako, kad aukščiausia normali

žinoma, kad, homocysteino kiekiui padidėjus 5 micromolėm, padidėja galimybė susirgti širdies liga lygiai kaip kraujo cholesteroliui padidėjus 20 miligramų. Yra taip pat žinoma, kad, imant B vitaminus ir valgant mažiau mėsos, homocysteino kiekis kraujyje sumažėja.

Tyrinėtojai Taft universitete Bostone yra pastebėję ryšį tarp homocysteino ir Alzheimerio ligos. Jis sako, kad senesnės žmonės, turintieji susilpnėjusį protinį pajėgumą, imdami B vitaminus, pagerina protinį žvairumą. University of Kentucky College of Medicine, Lexington, apraše 30 vienuolių seserų studiją. Vienuolis gyveno vienuolyne, valgė tokią pat maistą ir turėjo vienodus gyvenimo sąlygas. Joms mirus, pomirtinis skrodimas parodė, kad tos, kurios prieš mirtį turėjo kraujyje mažą folinės rūgšties kiekį, turėjo smegenų atrofiją. Juo mažesnis buvo folinės rūgšties kiekis, tuo didesnė buvo atrofija.

Folinė rūgštis yra svarbi priemonė, ne tik homocysteino kiekiui mažinti, bet ir gimdoje besivystantį vaiką apsaugoti nuo sklaidos trūkumų išsivystymo, ypač stuburo. Imant folinės rūgšties 400 miligramų dienoje neštumo pirmą savaitę, ryškiai sumažėja labai pavojingas stuburo vystymosi defektas — atviras stuburo kanalas (spina bifida).

Atsižvelgiant į tai, Amerikoje 1998 metais FDA įsakymu, buvo keturius kartus padidintas folinės rūgšties kiekis visuose miltuose ir javainiuose. Del padidinto folinės rūgšties kiekio Amerikos gyven-tojų homocysteino kiekis kraujyje sumažėjo 10 proc.

Žalą, kokią padaro homocysteinas širdžiai, galima prilyginti žalai, kurią padaro rūkymas, padidintas cholesterolis arba padidintas kraujo spaudimas. Kai kurie gydytojai sako, kad aukščiausia normali

homocysteino kiekio riba kraujyje yra 15 micromolių vienam litre. Kiti gi mano, kad ir 9 micromolės gali sukelti širdies ligą. Prieš 20 metų cholesterolio 240 miligramų kiekis buvo laikomas normaliu, dabar kai kurie gydytojai sako, kad 200 miligramų yra per daug. Homocysteino kiekis, kaip ir cholesterolio, didėja, žmogaus amžius didėjant, ir būna didesnis pas vyresnius moteris, kol moterys pasiekia klimakterinį laikotarpį.

Homocysteinas ypač padidina širdies ligų riziką, jeigu asmuo turi padidintą kraujospaudimą arba diabetą. Olandijoje daryta studija parodė, kad 5 micromolių homocysteino padidėjimas, turintiems diabetą, sukelia tris kartus didesnę mirtinumą negu neturintiems diabeto.

Dr. Daniel G. Hackman su bendradarbiais gydė eilę žmonių, kurių koronarinės ir „carotid“ (kaklo) arterijos buvo priskretusios homocysteinu. Tyrinėtojai jiems kasdien davė po 25 miligramus folinės rūgšties, 25 miligramus vitamino B6 ir 250 mikrogramų B12. Praėjus metams, jų koronarines ir „carotid“ arterijas ryškiai sumažėjo homocysteino kiekis, tokiu būdu sumažėjo ir širdies atakų bei galūnių paralyžiaus rizika.

Padidinto homocysteino kiekio mažinimas B vitaminais nebrangus, patikimas būdas.

JAU IR TELEFONAS ATSIRADO, O LAIMĖS KAIP NĖR, TAIP NĖR

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Šią frazę iš istorijos prikelė hab. dr. Laimutis Telksnys ir ištare III Moterų suvažiavime gruodžio 9 d. Vilniaus Kongresų rūmuose, bet ji tinka ir šiai dienai. Lietuvos valstybė atkurta, sukurta teisine baze laimė, sukurti, jau ir kompiuteris atsirado, tik tos laimės kaip ner, taip ner. O nera gal todėl, kad įstatymai, lygių galimybių institucija ir kitos institucijos tera priemonė, o naujoja jas (ar nenaudoja, blogai naudoja) žmonės. Poetė ir politikė Dalia Teišerskytė, atstovaujanti Seimo daugumai, perskaitė savo eilėraštį, kuriame buvo žodžiai: Teve mūsų, kodėl debesi prisidengė akis (cituoju iš atminties). Kadangi aukščiausias Seimo tik Dievas, tai Jam buvo priekaištas: kodėl Tu nesutvarkė pasaulio ir mūsų gyvenimo ir dar užsi-merkei prieš mūsų skausmus. Bet juk Dievas — tai irgi įstatymas, o gyvenimą pagal jį turime sukurti patys.

Jau įpusėjus suvažiavimui, kai kurioms dalyvėms buvo pradėjęs kilti nusivylimas, kaip ir vienai organizatoriui — dr. Inai Dagytei, konstatavusiai, kad prelegentės nuslysta paviršiumi ir nesigilina į problemas. Buvo einama lengviausiu — reikalavimų valdžiai (duokti gera gyvenimą) arba faktų konstatavimo keliu. Socialdemokratai iš Seimo pradėjęs kaltinti valdžią (bet juk ir dabartinės socialdemokratinės koalicijos viena partinių ketverių metus buvo valdžioje), salė pradėjo audringai reaguoti ir jau buvo galima laukti eilinio protesto mitingo. Bet, kai į tribūną išėjo akad. Vytautas Kubilius, kalbėjęs apie literatūros ir gyvenimo sąsajas, salė pakluso gilesniam mąstymui. Tolesni pranešimai jau buvo kur kas išsamesni ir problemiškesni, o, baigiantis forumui, buvo ir kuo pasidžiaugti: mes mokame ne tik reikalauti iš vyrų, bet ir spręsti. 1992-2000 m. Seimo narės Vilijos Aleknaitės Abramienės, Lietuvos valstybės UNESCO komisijos generalinės sekretorės dr. Leonardos Jekentaitės Kuzmickienės, Birutės Obelenienės bei jaunutės politikės Indrės Mackevičienės kalbos su teikiu optimizmo: moterys susirinko ne šiaip sau — paverkti ir paburnoti prieš vyrų valdžią ir šis judėjimas gali atnešti naudos ne tik patiems, bet ir prisidėti prie valstybės kūrimo.

Tiesa, diskusijoje buvo šukelta, kad nenormalu, kai žmonės būrasi lyčių pagrindu.

du: kuriąsi moterų partijos ir organizuojami moterų suvažiavimai. Bet, vadovaujantis šiuo kriterijumi, vis dėlto buvo rasta daug spęstinių problemų. Juo labiau, kad moterų judėjimo idėja išsėdina iš Europos demokratijos istorijos gelmių ir iki šiol ten manoma, kad vyrų ir moterų lygių galimybių principas dar nėra įgyvendintas. Tokie forumai, matyti, reikalingi jau vien todėl, kad galima būtų susitarti dėl pačių spęstinių problemų, nes kartais tą patį dalyką atskiros grupės žmonių interpretuoja skirtingai. Štai viena suvažiavimo kalbėtojų — Lietuvos ekonomikos ir privatizacijos instituto atstovė hab. dr. Ona Gražina Rakauskienė, tokį dalyką, kaip moters darbas namuose, įvardijo tarp kitų moterų skriaudų — darbo pagal trumpalaikes sutartis ir moterų nedarbo didėjimo. O štai vėlesni prelegentai, kalbėję apie informacines visuomenės kurimą, galimybę moteriai dirbti namuose įvardijo kaip privilegiją, kurią suteikia naujausios kompiuterių technologijos. Jos moteriai padeda taupyti laiką, prisidėti prie šeimos išlaikymo ir leidžia (kas, matyt ir yra svarbiausia) pataliai prižiūrėti savo vaiką, nes atsiskyrimas yra skausmingas abiem.

Šiandien, kada visuomenės gyvenimas nėra prabangus reikmenimis, ypač provincijai, šis suvažiavimas buvo reikalingas ir efektingas, kaip šventė, beje, gerai organizuota (galima pritariti organizacinio komiteto, pirmininkės Ramunės Trakymienės replikai, kurią ji įterpė savo pranešime: ar jūs matėte, kad bankrutuojant moters vadovaujama įmonė?). Kaip pažymėjo Tauragės apskritys delegacijos vadovė, buvusi Jurbarko rajono vicemerė Edita Vaitkutė, suvažiavimo nuopelnu galima laikyti tai, kad jis iškelė visuomenės aktyvinimo idėją. Ši mintis įvairiais aspektais buvo pakartota ne kartą: ir pačių, ir valstybės gyvenimas nepagerės savaime, reikia būti aktyvioms. Yra dalykų, badančių akis, kurie leidžia valstybę laikyti tebevaldoma vyrų: ir savi- valdoje, ir Seime moterų yra labai mažai. Kaip sakoma suvažiavimo rezoliucijos, „šiuo metu LR Seime parlamentarių skaičius atsilieka net 20 proc. nuo JT Lietuvai rekomenduoto lygio, užtikrinancio Seime priimamų sprendimų įtakojimą“. Siekimas ir čia suliginti lyčių galimybes yra gražus, ir siektinas, bet isto-

riškai susiklostę dalykai paprastai sprendžiasi labai lėtai. Minėtos rezoliucijos rekomendacija partijoms laikytis moterų ir vyrų kvotų gali būti veiksminga, tik esant pačių moterų, kurios ne tik sugeba, bet ir nori dalyvauti aktyvioje visuomeninėje veikloje. Jeigu laikytumės klaidėdieses šūkio: mylekime vyrus, bet rinkime moteris, grįžtume į tą patį nugyventą socializmą, kur buvo dozuojamos kiauulių šėrėjų ir statybininkų vietos valdžioje, bet jos buvo formališkos. Reikia keisti ne formą, o dirbti su priežastimis: kodėl moterys mažiau aktyvios. Tik vargu, ar bus daugiau vaikų ir ar jie bus laimingesni, jeigu vis daugiau moterų atsisirbs nuo šeimos ir vaikų, arba vis daugiau moterų pasirinks ne šeimos gyvenimą, o karjerą. Tai ilgas ir sudėtingas procesas ir sprendžiamas jis ne vienos kartos gyvenamuoju laikotarpiu.

Suvažiavime buvo sugriauta keletas žiniasklaidos įmuštų visuomenės sąmonę stereotipų. Vienas jų — kad Lietuvoje mažėja gimstamumas dėl sunkių gyvenimo sąlygų. Vilija Aleknaitė pareiškė, kad pasiturinčiuose Vakaruose gimstamumas taip pat mažėja. Ir čia visai vietoj būtų priminti, akad. Vytauto Kubiliaus žodžius, kuriais jis apibendrinio glumines moterų kai kurių problemų priežastis: seksualinė revoliucija įteisinio moters aktyvumo kėsinis meilės grožį, išvadavo ją iš daugelio moralinių draudimų, iš slėgiano senmergystės kompleksų... literatūroje vyrauja jaunos ir žavingos merginos, nežinančios, kas yra nuodėmė, figura, o ne subrendusios moters-motinos paveikslas... vyras jai — ne gyvenimo atspirtis, o tik viliojantis nuotykis... šeimos ryšiai jai smaugia, ji nori mėgautis savi, ji seka Vakarų hedonistinėmis idėjomis... profesijos aukštumų siekiantieji moteriai vaikų gimdymas yra našta, kurios reikia išvengti... „Ką tai reiškia mažai mūsų tautai, kurios prieaugis yra minusinis?“ — retorikai klausė akademikas. Jis atkreipė akis į dvasines, moralines priežastis ir tendencijas literatūroje, bet mums jos jau pažįstamos iš gyvenimo. Savotiškai tai patvirtino ir dr. Leonarda Jekentaitė, pateikusi moterų spaudos tyrimą. Lietuvoje eina bent 12 tokių žurnalių. Juos praktiškai leidžia taip pat moterys. Spalvotose, išspausdintuose ant brangaus popieriaus, žėrinčiuose geru išdėstymu leidiniuose beveik nėra gyvenimo. Anot prelegentės, ši spauda maloniai pučia miglą į akis: gražūs žmonės, gražūs rūbai, įdomios istorijos apie turtingus žmones ir menininkus. Sėdintys pletkeliai bei lovos smulkmenos. O problemos sušėdavo, supaprastintai tariant,

Š.m. lapkričio 17 d. Jūratės Audejenaitės muzikos studijoje, Seattle, WA, įvyko prof. Vytauto Landsbergio paskaita-koncertas — M. K. Čiurlionio muzika. Nuotraukos — prof. Landsbergis ir Jūratė Audejenaitė.

į tai, kaip suvilioti vyrą, suteikti sau ir jam fizinio malonumo ir netapti neščia. Bet, teigė dr. L. Jekentaitė, tie žurnalai eina todėl, kad jie perkami.

Todėl kyla klausimas, ar visuomenė gali reikalauti daugiau, negu ji duoda?

Suvažiavime buvo įvardinta daugiau bėdų ir netgi mėginimų jas taisyti. Štai dešimt Kauno organizacijų pasipriešino reklamoms, kuriose buvo įžeidžiantieji eksploatuojamas moters kūnas (jau atrodo, kad vyras be seksualinės aistros nebegali nusipirkti dažų tubelės), o vaikų teisių įstaigos vadovas tame neįžiūrėjo nieko blogo; nepaklausia darbo rinkoje moterų daro žinių stoka ir stoka noro tų žinių turėti; reikia ieškoti išsilavinusių ir mažiau išsilavinusių, technokratių ir humanitarių moterų bendravimo; ieškoti kitokios spaudos galimybių; kiekviena sveika moteris, pamačiusi nesveiką vaizdą televizijos ekrane, turėtų jį išjungti, o moralinė verslininkai neturėtų pirkti reklamos iš nemoralinių leidinių. Buvo konstatuota ir tendencijų, kurios nepasiduoda nei įstatymams, nei suvažiavimų nutarimams: pernai Lietuvoje gimė 36,000 vaikų (tai mažiausias gimstamumas Baltijos valstybėse), bet tik 6 proc. mamų juos krūtimi maitino (o nustatyta, kad taip nemaitinti vaikai anksčiau pradeda seksualinį gyvenimą); 20 proc. vaikų Lietuvoje gimsta ne santuokoje. Buvo perspėjimų dėl dar tik ateinančių grėsmių. Kai kuriose Europos šalyse paaugliai jau traktuojami kaip seksualinė mažuma, kurios neturi teisės kontroliuoti nei šeima, nei papročiai, nei mokykla. Lietuvai gresia naujoje, kad pasilinksminusi vakarėlėje paauglė, tėvams

nežinant, gaus kontraceptikų dozę. Valstybei ateityje beliks dauginis megintuvėlyje.

Trečiąjį Lietuvos moterų suvažiavimą pagerbė Vyskupų konferencijos pirmininkas arkiv. Sigitas Tamkevičius, Europos Sąjungos Nevyriausybių organizacijų federacijos pirmininkė Kati Kap, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma, kuri buvo suvažiavimo globėja, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Buvo priimta rezoliucija, įteikti apdovanojimai rašinio „Jeigu aš būčiau prezidentė“, nugalėtojoms. Jomis tapo Dapkūniškių pagrindinės mokyklos (Molėtų raj.) lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Sigitą Čerėskienė ir moksleivė Svajūnė Jackūnaitė iš Pasvalio.

*** Arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius**, siekiantis įamžinti velionio Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus atminimą, pirmadienį šiuo reikalu lankėsi prezidentūroje. S. Tamkevičius tikisi, jog iki kardinolo mirties metinių atminimo muziejus bus atidarytas. Atminimo kambarį ketinama įrengti Kauno kurijos name Valančiaus gatvėje, kuriame gyveno kardinolas. Kardinolas V. Sladkevičius, eidamas 80 metus, mirė šiemet gegužės 28 d. V. Sladkevičius buvo antrasis kardinolas per visą Lietuvos istoriją. Paklaustas, ar Lietuva artimiausiu metu turės naują kardinolą, S. Tamkevičius sako, jog kardinolą skiria Šventasis Tėvas, tai yra jo jurisdikcijoje ir žinioje. „Apasita-lų Sostas žino viso pasaulio padėtį, kiekvienos vietinės Bažnyčios padėtį, ir ateina laikas, pribrešta klausimas ir paskiria, manau, kad taip bus ir su Lietuva“, sakė S. Tamkevičius. (BNS)

DRAUGAS, 2000 m. gruodžio 12 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Nepermatoma — ir dėl to pavojinga — Putin politika

Gera strategija — priešą pažinti, atrasti jo silpnąsias vietas, tuomet galima tikėtis mažiau nemalonių staigmenų. Vašingtonas tam tikru metu po II pasaulinio karo buvo gan tvirtai įsitikinęs, kad neblogai pažįsta Sovietų Sąjungą, todėl gali numatyti jos politiniusėjimus ir tinkamai reaguoti. Net ir šaltojo karo laikais vakariečiai jautė pasitikėjimąėjimus ir tinkamai reaguoti. Susirėmimo. Nors sovietijos žlugimas kiek išmetė iš pusiausvyros, tačiau Rusijos pasiryžimas žengti demokratijos keliu teikė viltį, kad austa naujas, saugesnis rytoj. Rusijos prezidentas Boris Jelcin, ypač susibičiuliavęs su Amerikos prez. Bill Clinton, tarsi patvirtino tas taikios ateities aušrą. Nors jis savo valstybėje buvo nelabai veiksmingas, Vašingtonas tvirtai tikėjo gero mis Jelcin intensijomis ir visokeriopai rėmė jo pastangas išsilaikyti valdžioje, atrodas pateisinamųjų aplinkybių net patiam nelogiškiausiam Rusijos prezidento elgesiui.

Tik jau vėliau, kai Boris Jelcin pradėjo per dažnai keisti ministrus pirmininkus, įvėlė valstybę į nesėkmingą karą su Čečėnija, atsirado atsargių užuominų, kad Rusijoje dar ne viskas „sudeliota ir atitinkamas vietas, tad besivystančiųjųkykius reikia atidžiai stebėti“. Pagaliau, atrodo, Boris Jelcin atrado, ko ieškojo: sau tinkamą įpėdinį, ir atsisakė prezidento pareigų, užleisdamas vietą „tinkamiausiam iš tinkamiausių, kuris grąžins Rusijai prideramą užsienio pagarbą ir ves tautą į gerovės rytojų“. Deja, Vladimir Putin užsieniečių nebuvo sutiktas su tokiu pačiu entuziazmu. Greičiau su nepasitikėjimu, ypač dėl jo praeities KGB elito gretose.

Dabar, maždaug metams praėjus Rusijos prezidento pareigų perėmimo, Vladimir Putin vakariečiams tebėra nepermatomas. Dėl to į jį vis tebežiūrima su nepasitikėjimu. O Putin yra Putin — visų pirma rusas, niekam nepataikaujantis, nesilankstantis, kai reikia — moka pavaizduoti nuosirdų, sušnekamą, kai jam atrodo naudinga — yra kietas ir nelinkęs nuolaidiauti. Jeigu jam svarbi užsienio nuomonė, tai bent viešai neparodo. Žinoma, ir Bill Clinton jau nebeturit tos įtakos, kurią turėjo savo kadencijos eigoje. Šiaip ar taip jis leidžia savo paskutines dienas Baltuosiose rūmuose, o prezidento kėdėje

tuo tarpu sėdi ne asmuo, bet klausukas. Tad ir derėtis ar politiniusėjimus derinti nėra su kuo.

Antra vertus, Vladimir Putin ir nelabai stengiasi jų derinti. Jis eina savo keliu ir vykdo tik savo nutarimus, motyvuodamas, kad jie yra naudingiausi Rusijai. Tai parodo ir ketinimas parduoti Iranui ginklus, nepaisant, kad 1995 metais Maskva ir Vašingtonas pasirašė slaptą susitarimą (kurio pasirašymą su-orkestravo viceprezidentas Al Gore), varžantį tokį „verslą“. Negana to, Maskva mėgina kalbinti Kiniją ir Indiją, kad pirktų daugiau ginklų. Tuo tikimasi atgaivinti karo pramonės veiklą, kuri pastaruoju metu vos kvėpsi, ir taip pat surasti Rusijai draugų.

Ameriką erzina ir šią savaitę numatyta Rusijos prezidento kelionė į Kubą. Kai kas Vašingtone mano, kad šie Putin planai tyčia sudaryti laikotarpiai, kada JAV išgyvena porinkiminę maišatį, o prez. Clinton viena koja jau žengia pro Baltųjų rumų duris. Kartu su Putin į Kubą žada skristi ir Rusijos branduolinės energijos ministras. Nors Vladimir Putin tvirtina, kad pagrindinis Kuboje apsilankymo tikslas yra derybos dėl didelių skolų, užsilikusių iš Sovietų Sąjungos laikų, tačiau Vašingtonas mato ir tam tikrą ženklą, kad su Maskva reikia elgtis ypač atsargiai, o prezidentas Putin nelinkęs atsisivelti į užsienio nuomonę ir daro, kaip jam atrodau naudingiau.

Tačiau vienas prezidento Putin pasiūlymas nustebeino ir Rusijos piliečius — tai noras atgaivinti Sovietų Sąjungos. Stalino laikų himną. Žinoma, himnas turėtų naujus žodžius, kurie dar nėra visiškai priimti, bet melodija ta pati. Šis pasiūlymas įnešė daug nesutarimų rusų tautoje — vieni jį giria, kiti peikia. Ypač tie, kurie nukentejo nuo Stalino ir vėlesnių laikų komunizmo žiaurumų. Jie tvirtina, kad himno melodija primins buvusias kancias ir netektis, o užsienis Rusiją dar labiau sutapatins su Sovietų Sąjunga. Putin savo pasiūlymą remia argumentu, kad sovietinis himnas visgi buvo rusų tautos praeitis, tad jo gėdytis nedera. Kaip ilgai priims pasibaigus himno reikalas, dar neaišku, bet čia netenka abejoti Putin komunistinės praeities įtaka. Juk „miško paukštis, miškan ir žiūrė“...

ATSIMINIMAI 1941-1962 M.

DANUTĖ LINARTAITĖ-PETRAUSKIENĖ

Nr.7

Rugsėjo 1 d. negalėjau išvažiuoti į mokyklą. Reikėjo už mamą dirbti, nes ją labai kankino maliarijos priepuoliai. Kai grįžau į Kamnių, moksloslas jau buvo prasidėjęs. Suzinojau, kad Giedrė ir Tamba priėmė į 7 kl. Nereikėjo joms laikyti rusų kalbos pataisos. Pasirodo, mūsų algebros mokytoja Andrejų Abramovičių paskyrė dirbti direktoriumi į kitą mokyklą. O toje mokykloje vokiečių kalbą dėstė Tambros ir Giedrės pažįstama žydė mokytoja. Ji su direktoriumi pakalbėjo ir jis jai priėmė. Aš irgi nubėgau pas direktorių prašyti, kad ir mane priimtų. Kai įėjau į raštinę, ten sėdėjo tik vokiečių kalbos mokytoja. Kai jai pasakiau, kad aš noriu mokytis 7 klaseje, ji mane išvarė ir liepė eiti į senąją mokyklą. Išėjusi prie mokyklos sienos stovėjau ir labai verkiau. Bet mane pastebėjo direktorius, maloniai pakalbino ir leido mokytis kartu su draugėmis 7-oje klaseje. Taip jis rizikavo, mus priimdamas, bet mes visos trys sėkmingai mokėmės ir perėjome į 8 kl.

Mokykloje buvo įdomios karinės pamokos. Mus ruošė būti tikrais kareiviais. Klaseje per pamokas mo-

kėmės teoriją. Reikėjo žinoti visas šautuvo dalis, mokėti sudėti ir išardyti, o kai būdavo pamokos lauke, tai, nors per didžiausią šaltį, smarkiai pūstant, reikėdavo sniegu šliaužti, kasti apkasus. Mergaitėms, berniukams — visiems vienodai.

7 kl. turėjome labai gerą, talentingą rusų kalbos mokytoją Olga Petrovna. Aš ją dažnai prisimenu. Labai gaila, kad čia buvo tik septynmetė mokykla ir 8 kl. buvo vidurinėje mokykloje. Niekur tokių mokytojų nesutikau. Ji taip idomiaai dėstė, kad patys baisiausi neklauzados ištempė ausis klausydavo.

Artėjant žiemai, pas mus vėl buvo permainingos. Mamytė perkėlė dirbti iš virtuvės į buhalteriją, kuri buvo Kamniuje. Pas Kalnėnienę gyventi dvieji nebuvo vietos. Išsikėlėme pas Jokantienę (b. šviet. ministro žmona). Ji gyveno viena. Turėjo mažą kambariuką ir virtuvę. Iš pradžių atrodė viskas bus gerai, nes man mokykla buvo netoli ir mamos darbas arti. Prisikaisė iš mano sodintų bulvių 100 kibirų. Labai džiaugėmės. Dalį bulvių paėmė valgykla. Kadangi mes gyvenome kitoje Obės pusėje mums davė kvitą ir mes bulves ėmėme iš sandėlio Kamniuje. Kitą dalį bulvių susivežėme į rūsį. Bet buvo labai šalta žiema ir mūsų bulves rūsyje sušalo. Pasidarė kaip akmenukai. Kai sušalusios bulvės atšyla būna aištriai saldi, neskani. O tarkuoti blynai neblogi, tik bulves reikėjo tarkuoti sušalusias, nes, kai atšileidavo — nesutarkuosi. Ir

kepėme mes tuos blynus be riebalų. Įberdavome druskos ir su šaukštu dėdavome tiesiog ant karštos plytos paviršiaus. Keptuvės neturėjome. Būdavo labai skausni blynai, tik aš kasdien tarkuodama labai nušaldžiau rankas. Jautrumas šalčiui liko visam gyvenimui.

Mamytė buhalterijoje buvo lengviau dirbti. Ji gerai mokėjo rusų kalbą ir buhalteriją. Tik labai ilgos buvo darbo valandos. Per ataskaitas dažnai reikėjo naktimis dirbti.

Tą žiemą aš vos nesušalau. Bet, matyt, man nebuvo skirta mirti. O buvo taip. Kai gyvenau pas mamą kitoje Obės pusėje šalia valgyklos gyveno labai gera rusų moteris Feni. Ji gyveno viena. Jos vyras kariavo. Ji keletą metų negavo iš jo jokios žinios. Kai prasidėjo karas, jie buvo neseniai susituokę, vaikų dar neturėjo. Ji labai mylėjo savo vyrą ir kasdien laukė iš jo žinutes. Mes dažnai Fenią lankydavome, paguosdavome. Ji mane priimdavo nakvynei, kai dirbdavau virtuvėje, visada pavaišindavo, samprotavudama, kad gal ir jos vyras kas nors pavalgys. Fenią man pasakojo, kad Naujųjų metų naktį ji su kaimynėmis buria vasku ir stiklinėje mate savo vyrą, kuris tikriausiai gyvas — matyt nelaisvėje, jeigu nerašo. Aš labai įsidėmėjau jos pasakojimą. Norėjau sužinoti apie savo tėvelį ir brolių, kurie liko Lietuvoje, todėl nusprendžiau Naujųjų metų išvakarėse apsilankyti pas Fenią ir taip pat išmėginti

savo laimę.

Mokiausi antroje pamainoje ir, kai baigdavosi pamokos, būdavo jau tamsu. Naujųjų metų išvakarėse aš pasakiau mamytei, kad iš mokyklos eisiu pas tetą Fenią, burti iš vaško. Bet ji visai nekreipė dėmesio, žinodama, kad aš namo grįžtu sutemus. Be to, buvo labai šalta — per 40 laipsnių šalčio. Aš ir Giedrė kviečiau eiti, bet jai skaudėjo dantį. Ji man paskolino savo šiltus apatinius rūbus. Aš dar pasiskolinau iš kaimynų šiltą pūkinę skarą. Nors visiems sakiau apie savo sumanymą, bet niekas manęs neatkabinėjo, manė, kad juokauju.

Grįžusi iš mokyklos, labai šiltai apsirengiau, parašiau mamytei raštelį, kad išėjau pas tetą Fenią. Nuėjau prie Obės ir tą vietą, kur turėjo būti didelis platus kelias per upę. Bet priejusi nustebeu, pamaciausi 2 placius kelius. Vienas kelias ejo į vieną pusę, kitas į kitą. Dieną, rodos, būdavo viskas aišku. Ilgai stovėjau, nežinodama, kuriuo eiti. Virš galvos žvaigždėtas dangus, aplink balta balta, ne gyvos dvasios, nei ko paklausti.

Vidaus balsas sakė grįžti namo, bet noras pamatyti tėvelį, Vyruką, buvo toks stiprus, kad pasukau akiai vienu iš tų kelių. Ėjau labai greitai, toli nuėjau, bet aplink nieko nesimato. Labai apsidžiaugiau, išgirdus atvažiuojant keliu didelę gurgulę. Vaziavo vežimas po vežimo pakinkyti jautiaūs. (B.d.)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KANTRUS LAUKIMAS

3-ias Advento sekmadienis

Kantrus laukimas nėra savaimė suprantamas dalykas. Natūralu ko nors laukti, karštai ir netgi nekantriai viliantis greičiau sulaukti. Tačiau šio sekmadienio Evangelija kalba būtent apie kantrų laukimą. Pirmąjį Advento sekmadienį mūsų dmesys buvo sukeltas į viltį, kuri yra pagrindinė šio liturginio laikotarpio tema. Antrąjį Advento sekmadienį svarstome, kaip šiandien pritaikyti Jono Krikštytojo žodžius apie viltį. Dievo žodis tinka visiems laikams, jis tinka ir mums. Ši trečiąjį advento sekmadienį mokome, kaip elgtis su viltimi. Mokome kantrumo.

Jonas, klausiamas žmonių, kaip jiems derėtų pasirengti Mesijo atėjimui, nereikalauja iš jų jokios ypatingos elgsenos. Jis nereikalauja nieko, kas viršytų Įstatymo reikalavimus. Šiandien kalbėsime Jono mintį būtų galima perteikti taip: gyvenkite normaliai, elkitės maloniai, veikite teisingai. Jonas ragina, kad žmonės būtų ištikimi Dievo tautos nariai. Jono pamokymai kontrastingai ramūs, palyginti su žmonių minios jauduliu. Lukas pastebi šias nuotaikas: „stiprėjant žmonių lūkesčiams ir daugeliui pradėjus spėlioti“.

Tie patys žmonės, girdėję „normalius“ Jono pamokymus, netrukus išgirs iš Jėzaus lūpų raginimus, kurių niekaip nepavadintume „normaliais“. „Mylekite savo priešus. Darykite gera tiems, kurie jums nekencia“. Jėzus ragina viską parduoti, pinigus išdalyti vargšams ir sekti paskui jį. Jis kviečia savo noru imti kasdienį kryžių. Taip galejo mokyti tik tas, kurį Jonas pavadino galingesniu už save. Tik Jėzus galejo pareikalauti tokio atsidavimo. Jonas žinojo: tasai „galingesnis“ reikalauja iš žmonių daugiau. Tačiau Krikštytojas jautė, jog geriausias būdas parengti žmones būsimam didesniajam pasauliui yra ištikimybė dabartiniam pasauliui. Jonas moko žmones elgtis pagal jų visuomeninės padėties reikalavimus. Toks yra kantrus Ateisančiojo laukimas.

Mes, krikščionys, jau išgirdome tą aukštesnį pašaukimą ir pasiryžome išpareigoti Jėzaus Evangelijos reikalavimams. Tikėjimu atsidavėme Jėzui Kristui. Mes, anot apaštalo Pauliaus, apsilavome Viešpaties Jėzumi Kristumi. Tuo „galingesniu“ Jėzumi, kurio atėjimui rengė Jonas Krikštytojas. Tik krikščionys gali priimti žodžius, kuriais apaštala Paulius ragina an-

trajame skaitinyje: „Visuomet džiaukites Viešpatyje! Ir vėl kartoj: džiaukites!“ Ar galima išivaizduoti Joną Krikštytoją taip skelbiant? Šis klausimas atskleidžia, kad įvykęs esminis virsmas, ir mes visi esame jo veikiami. Didžioji Bažnyčios misija yra skelbti žmonėms apie šį virsmą. Mes tai vadiname evangelizacija.

Trečiasis Advento sekmadienis tradiciškai vadinamas *Gaudete*, arba Džiaugsmo, sekmadieniu. Reikšminga tai, jog Advento viduryje primename raginimas džiaugtis – kaip esminė Advento serdis. Yra didžiulis skirtumas tarp džiaugsmo ir malonumo. Parduotuvė vitrinose pirste perša malonumus, kuriuos galima nusipirkti. Džiaugsmo neįmanoma įsigyti už visus pasaulio pinigus. Anot žymaus anglų rašytojo, atsivertusio į krikščionybę, Česterton (Gilbert Keith Chesterton), „džiaugsmas yra didžiulė krikščionių paslaptis“. Jeigu ieškosime Kristaus ir ilgėsime jo, mums atsiskleis ši didžioji krikščionybės paslaptis. Prisiminkime, kad Paulius rašė savo laišką filipiečiams, būdamas kalėjime. Išoriškai žvelgiant, jis turėjo mažai paskatų džiaugtis. Kur glūdi krikščioniškojo džiaugsmo paslaptis? Ši mįslė neperkandama tiems, kurie ieško šios paslapties rakto ne Kristuje, o kažkur kitur. Paulius ragina mus džiaugtis Viešpatyje. Viešpats yra to džiaugsmo, ramybės ir laimės, kurių pasaulis duoti negali, šaltinis.

Ar nuosaukis Jono raginimai nebeaktualūs mums, girdėjusiems Jėzaus naujieną? Ar Jono skelbtasis kantrus laukimas nebereikalingas? Jis būtinas. Nors mes džiaugiamės ir giedame *Aleliuja*, tačiau tuo pat metu tebelaukiame slyvojo Viešpaties atėjimo. „Dabar išganymas arčiau negu tuomet, kai įtikėjome“ (*Rom 13, 11*) – rašė Paulius Romos bendruomenei. Tai reiškia, kad, suvokę Jėzaus skelbtą radikalų Evangelijos kelią ir Viešpaties atėjimo viltį, mes vis dėlto turime elgtis taip, tarsi nežinotume „nei dienos, nei valandos“. Mes nevaikstome gatvėmis trimituodami apie netrukus busiančią pasaulio pabaigą. Nemetame kasdienių darbų, atsidėdami vien tik laukimui. Kantriai laukdami ir vildamiesi, mes atskleidžiame pasauliui, kad reikia būti krikščioniui šiandien.

„Bažnyčios žinios“, 2000 m., Nr. 22

KONFERENCIJA „MOTERIS – DEMOKRATINĖS VISUOMENĖS KŪRĖJA“

Lapkričio 18 d. Kauno muzikiniam teatre vyko Kauno apskrities moterų konferencija „Moteris – demokratinės visuomenės kūrėja“, skirta trečiajam Lietuvos moterų suvažiavimui, kuris įvyks gruodžio 9 d. Vilniaus kongresų rūmuose. Konferencija prasižėdė šv. Mišiomis už moteris ir šeimas Kauno arkikatedroje bazilikoje. Šv. Mišias koncelebravęs Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius, SJ, per pamokslą kalbėjo apie moters vaidmenį Bažnyčioje ir visuomenėje, pažymėjo, jog, anot Šventojo Rašto, moteris stipri tada, kai pasitiki

Viešpaties žodžiu.

Pradedant konferenciją koncertavo Garliavos miesto kanklininkų ansamblis. Tylos minute buvo pagerbtos 1937 m. įvykusio antrojo Lietuvos moterų suvažiavimo organizatorės O. Mašiotienė ir V. Lozoraitienė, ant jų kapų padėta gėlių.

Sveikindamas konferencijos dalyves, arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ, sakė, kad moteris moka aukotis, pakelti sunkumus ir išbandymus. Bet šiandien jos dažnai neišnaudoja visų savo galimybių, sprendamos dvasingumo ir

Po šv. Mišių Daugailių bažnyčios šventoriuje prie simbolinio arkivyskupo M. Reinio kapo (iš dešinės): Daugailių klebonas Petras Baltuška ir Antalieptės klebonas Jonas Tamosiūnas. Aldonos Vasiliauskienės nuotr.

morales klausimus. Įvardijęs mirties kultūros ženklus dabarties Lietuvoje, arkivyskupas pakvietė moteris kovoti už savo vertę, kalbėti apie gražiausius ir vertingiausius dalykus bei mąstyti, kaip tai išlaikyti ir apginti. Konferencijos dalyvės sveikino trečiojo Lietuvos moterų suvažiavimo organizacinio komiteto pirmininkę R. Trakimienę.

Pranešime „Pirmieji Lietuvos moterų suvažiavimai – visuomeninės moterų veiklos startas“ Lietuvos universitetų moterų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkė D. Valionytė priminė Lietuvos moterų nuveiktą garbingą kelią nuo Pirmojo Lietuvos moterų suvažiavimo, įvykusio 1907 m. rugsėjo 23 d. šiame pastate. Buvo paminėtos ir pirmojo suvažiavimo dalyvės: G. Petkevičaitė-Bitė, Šatrijos Ragana, S. Kymantaitė-Čiurlionienė, J. Žemaitė. Pasak jos, pirmojo suvažiavimo idėja buvo subrandinta Kauno kunigų seminarijoje. Prel. P. Januševičius buvo vienas iš šio suvažiavimo organizatorių.

Prof. V. Daujotytė, kalbėdama apie moterų dalį ir dalį, apžvelgė moters padėtį nūdienos visuomenėje. Atkreipdama dėmesį į smunkiančią tautos dvasinius rezervus, prelegentė akcentavo atsakomybę svarbą sprendžiant aktualias nūdienos socialines ir moralines problemas. „Moteris turi jaustis saugi. Be žmogaus santykių humanizavimo niekas nepasitiki“, – sakė prof. V. Daujotytė, kviesdama iš naujo apmąstyti feministines nuostatas, kurios neretai tampa ne kilniai dvasiškumo, bet žiaurumo dalyku.

Mintimis apie moters motinos, jaunosios kartos ugdytojos vaidmenį pasidalijo Lietuvos šeimos centro darbuotoja Ž. Šimkienė. Pasak jos, 1999 m. vykusiam Antrajame pasauliniame šeimų kongrese Ženevoje buvo pabrėžtas šeimos kaip mažiausios visuomenės ląstelės veiksmingumas. Vakarų šalyse plintantis šeimų transformacijos procesas: neregistruotų santuokų, nesantuokinių vaikų, ištuokų gausėjimas, mažavaišės šeimos modelio įsigalėjimas neišvengiamai paliečia ir Lietuvą.

Vilniaus universiteto prof. O. Voverienė, išvardydama Lietuvos tautiškumo problemas mokykloje, akcentavo lietuviškos dvasios trūkumą. Pasak jos, šiandienos mokyklos tikslas – išugdyti ne tėvynės patriotą, dvasingą, kultūringą ir mąstantį Lietuvos žmogų, bet pasaulio pilietį. Ji kvietė peržiūrėti pilietinio ir tautinio ugdymo programas, saugoti ir stiprinti kaimo mokyklą, at-

PRASIDĖJO VYSK. M. VALANČIAUS JUBILIEJUI SKIRTI RENGINIAI

Vysk. Motiejus Valančius

Spalio 26 d. artėjančių vyskupo M. Valančiaus 200-ųjų gimimo metinių proga „Knygnešio“ draugija ir Vilniaus kultūros fondas Vilniaus rašytojų namuose surengė vakarą, pavadintą „Greičiau šventu paliksi, nekaip visiems įtikisi“. Šio renginio organizatorė „Knygnešio“ draugijos pirmininkė Irena Kubilienė sakė, kad šis posakis, paimtas iš M. Valančiaus patarlių rinkinio, galbūt paties vyskupo sugalvotas. Vakarą metu buvo pristatytas „Knygnešio“ draugijos išleistas informacinis plakatų, kuriame atsispindi svarbiausi Žemaičių vyskupo ganytojiškos ir šviečiamosios veiklos momentai – parapijos mokyklų kūrimas, tautos blaivinimo darbai, knygnešystės organizavimas. Apie ganytojišką vyskupo dalį vakar kalbėjo mons. K. Vasiliauskas. Etnologė G. Kadzytė apžvelgė, kaip M. Valančiaus blaivybės idėjos atsispindėjo mūsų folkloze, prof. dr. K. Grigas atkreipė dėmesį į šmaikščiąją M. Valančiaus kalbą, kuri taip pat tapo lietuvių tautosaka. Knygnešius laikus vakaro daly-

reipti dėmesį į pietryčių Lietuvos mokyklų situaciją, pagerinti mokytojų rengimo aukštesiose mokyklose programas.

Konferencijoje taip pat kalbėta apie moteris verslo pasaulyje, smurtą prieš moteris ir šių dienų realybę, kaimo moters vaidmenį šių dienų visuomenėje, moters sveikatą kaip sveikos tautos laidą. Konferencijos dalyvės priėmė rezoliuciją, išrinko delegates į trečiąjį Lietuvos moterų suvažiavimą. Renginyje baigėsi Kauno muzikinio teatro aktorinių koncertų.

„Bažnyčios žinios“, 2000 m., Nr. 22

viam priminė I. Kubilienė. Giedojų Vilniaus arkikatedros bazilikos giesmininkai.

Anot Valstybinės jubiliejaus komisijos narės, „Knygnešio“ draugijos pirmininkės Irenos Kubilienės, nors Žemaičių vyskupo, tautos blaivintojo, šviečėjo ir knygnešius globėjo Motiejus Valančius 200-ąjį gimimo jubiliejų minėsime tik kitų metų vasarį, šiai sukačiai pradėta rengtis gerokai anksčiau. Jubiliejinė komisija intensyviai darbuojasi jau porą metų: antai vyskupo gimtineije Nasrėnuose pastatyta skulptūra, siuolaikiškai pertvarkytas ir vysk. M. Valančiaus memorialinis muziejus, išleisti du jubiliejiniai plakatų, viskas suderinta ir dėl iškilmingų šv. Mišių jubiliejaus dieną. Numatoma sukurti videonovelę apie M. Valančių, pradėta leisti akademinius M. Valančiaus raštus, Žemaičių draugija ketina išleisti kompaktinį diską apie vyskupo gyvenimą, Klaipėdos universiteto studentų teatras su M. Valančiaus „Palangos Juze“ keliaus po visą Žemaitiją. I. Kubilienės teigimu, „Knygnešio“ draugija rengiasi ne tik jubiliejui. Štai jau treji metai vykdomas projektas, kaip vysk. M. Valančiaus idėjomis sudominti jaunimą ir jas pritaikyti nūdienai. Anot „Knygnešio“ draugijos pirmininkės, šios draugijos organizuojamas jaunimui skirtas seminaras susirenka nuo 70 iki 100 moksleivių iš visos Lietuvos. Labai vaizdingose vietovėse rengiamuose seminaruose jaunimas pats sugalvoja, kaip pagal M. Valančių skleistą blaivybės idėjas. Ir šis metodas, pasak I. Kubilienės, pasiteisina labiau nei „nuleistas iš mokytojų aukštumų“.

BŽ, 2000 m., Nr. 21

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir dengiame stogus. **Skambinti Romui tel. 630-774-1025.**

Atiduodu dujinę viryklę.
Skambinti tik šį antradienį.
Tel. 708-349-0348.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Alternative Home Care looking
for responsible come-and-go, live in care givers and CNAs. Must be able to speak, read and write English. Must drive and be able to lift. References and „green card“ required. Tel. 708-784-1088.

TAISOME

SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

773-585-9500

NAUJIENA!

Sutikime Kalėdas ir Naujuosius metus su lietuviškais maisto produktais ant šventinio stalo. Neseniai iš Lietuvos gauti marinuoti grybai, konservuoti daržovės ir grybų mišrainės, salotos bei padažai šiuo metu jau parduodami Čikagoje ir priemiesčiuose. Jų jau galima nusipirkti:

Čikagoje — Lithuanian Plaza Bakery and Deli, Racine Bakery, Talman Delicatessen, Three Sisters, Healthy Foods; Lemonte — Chipin's Finer Foods, AWL European Deli; Darien — Brookhaven Foods; Evergreen Park — A-J Meats; Berwyn — Berwyn Foods and Berwyn Fruit and Vegetable Market; Palatine — Eurofresh; Niles — Sun-View Market; Des Plaines — Greenwood Fruit Market; Morton Grove — Produce World; Skokie — European Style Deli; Mundelein — ALEF Sausage and Deli; Milwaukee — Royal Deli and Sunshine Liquor.

Jei norėtumėte nusipirkti maisto produktų šalia jūsų esančiose parduotuvėse, praneškite mums ir mes pristatysime į pasiūlytas parduotuves jūsų patogumui.

Mūsų telefonas: 847-327-9000.
Food Depot International
100 Fairway Drive, #128, Vernon Hills, IL 60061.

ADVENTINĖ PARODA

Advento išvakarėse šv. Juozapo kunigų seminarija pakvietė Marijaus Piekuro tapybos darbų parodą. Pasak autorius, „Pagrindiniai parodos veikėjai – keliaujantys erdvėje ir laike angelai, kuriuos mes nepelnytai pamirštame“. Seminarijos rektorius kun. H. F. Fischer pasidžiaugė M. K. Čiurlionio menų gimnazijos mokytojo kūrybos dvasia, kurią jis perduoda savo mokiniams. „Tai puiki proga dar sykį įsitikinti, kad kalba nėra vienintelė priemonė, leidžianti suprasti, ką Dievas nori mums pasakyti, o evangelistas Lukas, tapytojų globėjas, manau džiaugtųsi matydamas šiuos angelus“, – parodos ati-

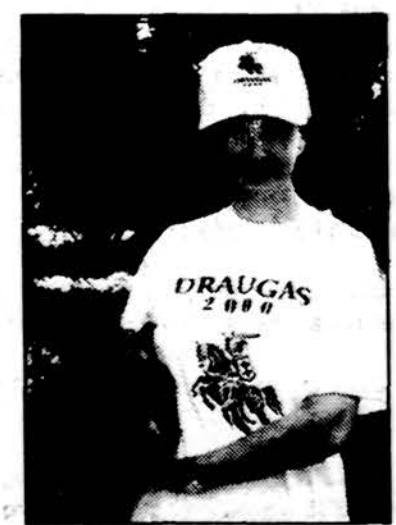
APGYNĖ DISERTACIJĄ

Spalio 31 d. Popiežiškajame Laterano universitete daktaro disertaciją apgynė kun. Arvydas Ramonas. Kun. Arvydas Ramonas iš Telsių vyskupijos į Romą studijuoti atvyko 1991 m. Po kelerių metų studijų Popiežiškajame Laterano universitete įgijo dogminės teologijos licenciatą. Pastaruosius dvejus metus rašė daktarinę disertaciją „Eschatologija ir apokaliptika S. Bulgakovo kūryboje“ (darbo vadovas garsus teologas prof. Piero Coda). Grįžęs į Lietuvą, dr. kun. Arvydas Ramonas dėstys Telsių kunigų seminarijoje dogminę teologiją.

Niekad neišeina iš mados **DRAUGO** marškinukai ir kepuraitė – tinka vyrams ir moterims, jauniems, vyresniems ir net vaikams.

Marškinėlius galite užsisakyti už 10 dol. (su visu persiuntimu), o kepuraitę už 5 dol. (taip pat su persiuntimu). **DRAUGUI** jau 91 metai, o Lietuvos valstybės ženklui – Vyčiui – šimtai! Marškinėliai ir kepurė gera dovana, kurią galite dėvėti su pasididžiavimu.

Su užsakymais kreipkitės į **DRAUGO** administraciją arba panaudokite atkarpą.

ATKARPA

Vardas _____

Adresas _____

Marškinėlių kiekis _____, dydis (M, L, XL, XXL) _____, po 10 dol.

Kepurėlių kiekis _____ po 5 dol. Siunčiu čekį Nr. _____

DRAUGAS 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

ŽINIASKLAIDOS NUODAI

Laikydama rankoje televizijos kontroles aparatėlį, šokinėju nuo vieno televizijos kanalo į kitą, laukdama oro pranešimų. Deja, mažiau tik žudiką, pasmaugusį savo mylimąją, kitą vyrą, kuris šiukšlių maiše užtroškino trejų metų berniuką, ir mokinių susisaukdymą New Orleans gimnazijoje, panašiai, kaip prieš kurį laiką keli mokiniai Colorado mokykloje pašovė mokinius ir nušovė mokytoją. Neseniai vietinio dienraščio tolimame puslapyje užtikau žinutę, kurioje buvo paminėti stipendijas laimėjusieji mokiniai, bet nei jų nuotraukų, nei kitos informacijos apie juos nebuvo. Kadangi tai ne sensacinga žinutė, nėra nei policijos, nei žudikų, nei katastrofų, tai ją reikia nusiųsti į paskutinius puslapius. Svarbu pastebėti, kad filmų brutalumo ir jaunimui tuo daromos žalos problema jau kelia Senatas, o viceprezidentinis kandidatas Cheney pakartotinai pasisakė prieš pramoginį brutalumą, kaltindamas ir filmų gamintojus, ir televiziją.

Rugsėjo 26 dienos milijoninio tiražo „The Plain Dealer“ dienraštyje pasirodė stambiomis raidėmis užvardintas atviras laiškas „Skaudi Lietuvos praeities dalis“. Tą straipsnį parašė vietinis žydas, paskaitintas jau plačiai skelbiamas faktas, kad Clevelande gyvenantis lietuvis Algimantas Dailidė praradęs Amerikos pilietybę, nes yra įtariamas tarnavęs vokiečių saugume ir prisidėjęs prie žydų žudymo Lietuvoje. Straipsnio pagrindinė mintis buvo ta, kad lietuviai masiškai žudė ir persekiojo žydus, skaudžiai užgaunant Amerikos lietuvių visuomenę ir labai sužalojant Lietuvos istoriją. Graudu, kad jis vengia paminėti, jog vokiečiai taip pat persekiojo ir lietuvius. Buvusio prez. Antano Smetonos laivo kapitono Domarko sūnus buvo sudegintas Dachau, o koncentracijos lageriuose buvo ištisa eilė žinomų lietuvių. Buvę tragiška, kad vokiečių prikalbėtas ir paskaitintas populiarius generolas Plechavičius per radiją ir spaudą ragino lietuvišką jaunimą stoti į vokiečių organizuojamus „savisaugos“ dalinius lyg tai ginti Lietuvos sienų nuo artėjančios sovietų kariuomenės. Sekmadeniais po pamaldų, maldininkus apuope, vokiečiai prievarta gabeno jaunuolius į „savisaugos“ dalinius, tačiau juos panaudojo karinių oro uostų statybai Norvegijoje. Nagi pats generolas buvo išgabentas net į kelias stovyklas, kol pagaliau, po daugelio metų, jam pavyko atvykti Ameriką. Ne vien žydai nukentėjo vokiečių okupacijos metais.

Straipsnio autorius nedrįso paminėti, kad sovietinės okupacijos metu žydai aktyviai talkininkavo lietuvių persekiojimui ir prisidėjo prie Sibiro trėmimų procedūros, ką aš žinau ir iš savo šeimos istorijos, kai mano numylėtą močiutę į enkavedistų automobilį nulydėjo jos geras pažįstamas žydas, o močiutė mirė Sibire. Taip pat niekada nepamiršiu tos graudios dienos, kai 1940 metų birželio 15-ą dieną Šiauliuose ties valstybinio banko rūmais stovėjo sovietiniai tankai. Aš su savo klases drauge išėjau pasivaikščioti. Buvau vasariškai apsirengusi balta suknele, o ant krūtinės gulėjo auksinis kryželis, pakabinatas ant platos auksinės grandinės. Tai buvo man dovana mano krikšto proga. Staiga prie manęs pribėgo žydė, gro-

buoniškai puolė prie manęs, nutraukė grandinę su kryželiu, įmetė į kanalizaciją ir stipriai žyduodama sušuko: „tari š... dabar jau galas“. Ilgus metus ant kaklo turėjau randą, o mano suknelė buvo aptaškyta krauju.

Kodėl žydai dar ir dabar gyvena savotišku keršto ženkle? Lietuviai kunigai ir daugelis šeimų juos ir jų vaikus išsaugojo nuo vokiečių. Clevelando lietuviai jaučiasi minėto straipsnio giliai užgauti. Už ką jiems toji bausmė?

Aurelija M. Balašaitienė
Richmond Hgts, OH

GERAL, KUR MŪSŲ NĖRA

Paskaičius „Draugę“, lapkričio 25 d. straipsnį „Mes ir pasaulis“, kurį paruošė Bronius Nainys, verta komentaro.

B. Nainys aiškiai ir teisingai aprašo lietuvių nusikaltėlius, kurie tiesiog gėdingai savo banditinį veikimą išvystė Ispanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Lenkijoje, Didžiojoje Britanijoje ir kt.

Agresyviausi iš visų yra Ispanijoje. Kai vieni lietuviai išeiviai užsienyje Lietuvą į garbės pakopas kelia, kiti jos gerą vardą gėdingai žlugdo, sako B. Nainys.

Išėjimo lietuvių tarpe susidarė kelios grupės. Vieni giria viską, kas vyksta Lietuvoje. Kita grupė peikia viską dabartinės Lietuvos gyvenime. Tą patį daro ir apie Ameriką. Savo diskusijose nei viena, nei antra grupė neišlaiko kritikos pusiausvyros. Mažiausia grupė išeivių yra neutrali.

Grįžkime prie tų, kurie sako: pažiūrėkite čia pat kas darosi Amerikoje. Visų laikraščių puslapiai mirga nuo nusikaltimų. Bet ar atėjo jiems į galvą klausimas, koks procentas yra, palyginus juos su Amerikos ir Lietuvos gyventojų bei teritorijos skaisiais?

Pvz., Los Angeles mieste su priemiestiais yra 7 milijonai gyventojų ir teritorijos atžvilgiu yra didesnis už Lietuvą. Turiu omenyje ir visų didžiųjų Amerikos miestų skaisčių. Remiantis duomenimis, reikia neabejotai pasakyti, kad procentinis nusikaltimų skaičius dabartinėje Lietuvoje yra daug didesnis negu Amerikoje.

Dabar į Ameriką plūsta nauja lietuvių emigrantų banga. Jie pasklido visoje šalyje ir nebekuria savo telkinių. Kaip ir visur, yra grūdų ir pelų, jų tarpe yra gerų ir blogų žmonių.

Tačiau jie visi mažiau kritikuoja Ameriką, negu čia ilgai

gyvenantieji lietuviai, kurie dar nėra nuvaziavę į Lietuvą ir nepatyrę tikrojo Lietuvos gyvenimo. Taigi atmeskime visas nepagrįstas smulkmenas ir kritikas. Lietuviška patarlė sako: „gerai ten yra, kur mūsų nėra“.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

LIETUVIŠKAS LITAS SENIAU IR DABAR

Nors Lietuvos piniginis vienetas Litas iš vardo liko toks pat, dabartinis litas skiriasi nuo prieškarinio.

Del įdomumo pateiksiu maisto kainų palyginimą pagal Lietuvos ekonomistų duomenis (žiūr. „Veidas“, 2000 m., Nr. 5). Dabartinės kainos litais rašau tiesiai, o prieškarines taip pat litais — skliausteliuose. Jos yra tokios: ruginė duona 1 kg — 2.31 (0.24); kvietinė duona 1 kg — 3.01 (0.60); bulvės 1 kg 0.76 (0.04); litras pieno — 1.63 (0.17); grietinės — 1 kg 8.08 (1.20); sviestas 1 kg — 8.80 (2.60); kiaušiniai — 10 — 3.35 (0.90); rūkyti lašiniai — 1 kg — 8.00 (2.60); rūkyta dešra — 1 kg — 26.85 (3.30); olandiškas sūris 1 kg — 14.84 (2.30); cukrus 1 kg — 3.31 (1.80). Jei žmonės gali skustis maisto brangumu, tai automobilių vairuotojai — dar labiau: litras benzino, pagal laikraštį, kainuoja net 2.31 Lt.

Mūsų patarlė sako: „Šuo ir kariamas pripranta“. Taip ir mūsų tautiečiai. Vargas išmone daug maisto dalykų pasigaminti patiems ūkiniu būdu, ir jų kaina — daug prieinamesnė. Yra ir importuoti maisto iš kitų kraštų (pavyzdžiui, Olandijos), bet jis dažniausiai išgulejęs sandėliuose. Lietuvai siūlomas, nes kitur parduoti nepavyksta.

Pagal maisto kainas rikiuojasi ir darbo atlyginimai. Privatus sektorius seka valstybinėmis normomis. Valstybinio sektoriaus darbuotojų — valdininkų atlyginimai yra tokie (žiūr. tą patį „Veidą“). Dabartinės mėnesinės algos rašau tiesiai, o „smetoniškas“ — skliausteliuose. Pavyzdžiui: prezidentas 12.984 ir priedas 3.245 (4.000), butas 1.000; ministrų algos: 6.480, priedas 2.000 (2.500), priedas 410; valstybės kontrolierius 7534 (2.500 ir priedas 410); generolai 4.935 (1.200 ir butas); pulkininkai 3.885-4.305 (750 ir butas); leitenantai 1.575-1.600 (350-560 ir butas); profesorai 1.733-2.137 (1.200-1.700); mokytojai — 560-1.500 (340-408); prokurorai — 1.575-6.820 ir daugiau (900-1.080); buhalteris — 473-2.121 (380-450); vairuotojai 430-1.260 (200-240); valytojai

Lietaus nuplauta Gedimino prospektas Vilniuje. Dalios Šataites nuotr.

215-525 (150-160).

Čia nurodytos algos neparo do tikrų sumų, kurias gauna valstybės tarnautojai. Šalia jų yra dar kiti būdai „atsidekoti“ biurokratams — tai išeitines išmokos, paliekantiems arba išeinantiems į kitas žinybas, kad ir toje pačioje ministerijoje. Tiesiog siekia kelis ar net keliolika tūkstančių litų.

Kaip matyti iš pavyzdžių, dabartinių litų perkamoji galia labai skiriasi nuo senųjų „smetoniškių“ — jų ir emisijos yra žymiai didesnės. Tik gaila, valstybės išlaidos vis dar viršija pajamas — nesiseka surinkti mokesčių, kurių apskaičiavimas yra gana painus. Naujasis Seimas žada skubiai keisti šią negerovę. Bet ar bus geriau?

Lito nuvertėjimas nėra vien Lietuvos reiškinys. Taip jau atsitiko ir daugeliui kitų valstybių valiutoms — ir mūsų doleriui (jis vis dar sugeba dominiuoti pasaulio finansais). Dolerio vertės kitimus rodo kad ir pašto ženklų kainos. 1930 metais paprastam laišku išsiųsti užtėjo 3 centų (USA), o dabar 2000 m. — 33-34 centai. Bet paštas ir ekonomistai to neris su inflaciniais reiškiniais, o su darbo pabrangimu ir išlaidų padidėjimu — ir visa tai dėl naujos technologijos!

Gyvenimo patirtis rodo, kad pinigų vertė kietėsi visais lai-

kais, o žmonės lieka tokie patys ir kovoja už savo būvį — vieni sėkmingiau, kiti neišvengia finansinių duobių.

Vytautas Valys
Detroit, MI

VAIKUČIAI IEŠKO...

Atkelta iš 2 psl.

Karolina gimė 1994 m. Lanko vaikų darželį, mėgsta piešti, dainuoti ir šokti. Labai savarankiška, draugiška mergyte, turi daug draugų.

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

SAS

A. † A.

VIKTORIJA SABALIAUSKAITĖ ORENTIENĖ

Mirė 2000 m. gruodžio 9 d. 11:09 v.v., sulaukusi 91 metų. Gyveno Sugar Groze, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje, Jurbarko.

Nuliūdę liko: sūnus Radutis, marti Julie, anūkai — Linas su žmona Sonja, R. Paulius su žmona Andrea, proanūkai Kyle, Erin, Megan ir Eric.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, gruodžio 14 d. nuo 2 iki 8 v.v. Healy Chapel laidojimo namuose, 370 Division Drive, Sugar Groze, IL. Laidotuvės penktadienį, gruodžio 15 d. iš laidojimo namų 10:15 val. ryto velionė bus atlydėta į Holy Angels parapijos bažnyčią, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Healy Chapel. Tel. 630-466-1330.

A. † A.

PETRONĖLĖ ORINTAITĖ JANUTIENĖ

mirė 1999 m. gruodžio 16 d. Los Angeles, California. Palaidota 2000 m. birželio 10 d. Kudirkos Naumiesčio kapinėse.

Minint mirties metines, šv. Mišios bus aukojamos: gruodžio 15 d. 19 val. Kudirkos Naumiesčio šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčioje (šeimos prašymu); gruodžio 16 d. 8 val. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje (šeimos prašymu); gruodžio 16 d. 8:30 val. Kaune, šv. Juozapo bažnyčioje (Irenos Janutaitės prašymu); gruodžio 17 d. 13 val. Suma Kudirkos Naumiesčio šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčioje (Keturnauijenos, mokytojos Angelės Jasaitienės prašymu).

Maloniai kviečiame, kas gali, dalyvauti šv. Mišiose prisiminti velionę rašytoją Petronėlę Orintaitę Janutienę.

Paminklo atidengimas ir pašventinimas kapinėse numatomas 2001 m. birželio mėn.

Vyras Kazys Januta ir sūnus Donatas su šeima.

„DRAUGAS“ lietuvių švėtyrų ir sargų!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“. „DRAUGĄ“ atmintime savo testamentu.

Geriausia kaledinė dovana — lietuviška knyga. Iš Lietuvos turime didžiausią siuntą naujų lietuviškų knygų. Ju yra įvairiausių. Turime naujų romanų, istorinių ir meno knygų, o taip pat didelį rinkinį gražiausių knygų vaikams. Ateikite į „Draugą“ ir pamatysite daugybę Lietuvoje išleistų knygų. Jei negalite ateiti — už 3 dol. atsiųsiame naujų knygų sąrašą. Kodėl lietuviška knyga — geriausia dovana? Knygos atspindi mūsų gyvenimą ar supažindina su istorija. Tai tikrai puiki dovana! Pirkdami dovanų lietuvišką knygą, padėsite Lietuvos rašytojams ir leidėjams, o gyvenantiems Amerikoje padėsite išlaikyti lietuviškumą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Juozas Masilionis.

PREMIJA PASKIRTA JUOZUI MASILIONIUI

Šeštadienį, gruodžio 9 d., vykusiam Labdaros vakare, „Seklyčioje“, gausi publika sužinojo, kad šiemetinė Prel. dr. Juozo Prunskio premija paskirta pedagogui, vadovėliu autoriui, spaudos bendradarbiui, visuomenininkui Juozui Masilionui. Premija, globojama JAV LB Socialinių reikalų tarybos, kasmet skiriama vyresnio amžiaus lietuviui, kuris reiškiasi krikščioniškoje visuomeninėje ar labdaros veikloje. Verta pastebėti, kad J. Masilionis pernai apdovanotas LB Kultūros tarybos pedagogo premija.

Čikagos Lietuvių moterų klubo metinis prieškalėdinis labdaros renginys sekmadienį, gruodžio 17 d., vyks Willowbrook pokylių salėje, 8900 Archer Ave., Willow Springs, IL. Visi kviečiami. 1 val. p.p. prasidės pasisvečiavimas, o 2 val. p.p. bus pateikti puikūs pietūs, gros gera muzika, vyks dovanų paskirstymas ir kt. Renginys ruošiamas papildyti Moterų klubo izdą, iš kurio nuo 1923 metų yra šelpiami neturintys vaikai, vyresnio amžiaus asmenys ir neigaliję žmonės. Dalyvių registraciją priima ir informaciją teikia Scottie Zukas, tel. 773-581-3820, Irene Buchbinder, 773-334-3343 ir Frances Simanonis, tel. 708-422-5937. Visi laukiami. Smagiai praleisite sekmadienio popietę ir tuo pačiu padėsite paremti šalpos reikalinguosius.

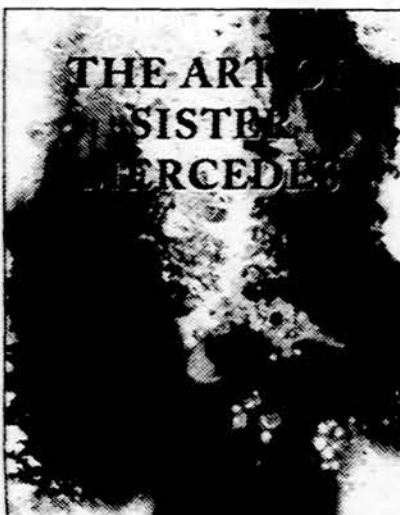
Pedagoginio lituanistikos instituto Kūčios vyks gruodžio 16 d., šeštadienį, 1 val.p.p. Jaunimo centro kavinėje. Norintieji dalyvauti iki gruodžio 14 d. prašomi pranešti tel. 773-847-1693. Buvę Pedagoginio lituanistikos instituto studentai kviečiami registruotis, skambindami Rita Rackauskaitei tel. 708-425-4266.

Visi vaikučiai svajoja pasidėti Kalėdų seneliui ant kelių ir pašnibždėti į ausį savo kalėdinį norą. Kaip smagu tą jaudinančią akimirą įamžinti! Ir tai įmanoma! Kalėdų senelis apsilankys First Personal Banko Čikagos įstaigoje, 6162 S. Archer Ave, penktadienį, gruodžio 15 d., nuo 3 val.p.p. iki 7 val.v. Šį kartą Kalėdų senelį lydės ir Kalėdų senelė. Visi vaikučiai turės progą įgyvendinti savo norą ir nemokamai įsigyti nuotrauką. Be to, vaikams bus kalėdinis laimikių traukimas. Du vaikučiai išloš 25 dol. taupomosios sąskaitos laimėjimą. Laimėtojai bus paskelbti tą pačią dieną, 7 val.v. Norėdami daugiau informacijos, skambinkite tel. 773-767-5188.

Dail. Vladas Vijeikis, kurio meno kūrinių ir įvairių spaudos darbų paroda Jaunimo centre šiemet gerėjomės, vėl paateko ligoninėn. Šiuo metu daromi įvairūs jo negalinti tvirtinai.

PRASMINGA DOVANA — YPAČ KALĖDOMS

Ar galėtų būti geresnė dovana Kristaus Gimimo šventės proga, kaip puošni knyga, kurios puslapiuose gausu kūrinių kaip tik religinėmis temomis: Dievo Motina su Kūdikiu, lietuviams artimas Švč. Mergelės Marijos pavaizdavimas, gamta ir kt. Tokia knyga yra „The Art of Sister Mercedes“ — gražiai išleista, didelio „dovaninio“ formato, kietais viršeliais su aplanku, 104 psl., anglų kalba — tad tinkama ir lietuviškai nemokantiems. Kaina 38.50 dol. Jeigu užsisite „Draugo“ administraciją arba Šv. Kazimiero vienuolyną, 2601 West Marquette Rd., Chicago, IL 60629-1894, knygą išgysite ir nereikės mokėti persiuntimo mokesčio (3 dol.), o iš tolimesnių vietovių užsakykite — bus atsiųsta. Ši knyga turėtų būti kiekvieno išprususio asmens labiausiai pageidaujama dovanų sąrašo viršuje.

Pasaulio lietuvių centras rengia linksmą Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d., nuo 8 val. v. centro didžiojoje salėje. Užkanda, šilta vakarienė, linksma muzika, gražiai išpuošta salė ir stalai. Stalus ar vietas užsisakyti reikia pas Vandą Gvildienę tel. 630-257-8346. Rengia PLC renginių komitetas.

Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN, gruodžio 17 d. ateinančių Kalėdų proga bus laikomos lietuviškos pamaldos. Šv. Mišias auko kun. Viktoras Rimšelis, prie vargonų bus muz. Vytautas Gutauskas. Po Mišių Beverly Shores Lietuvių klubas ruošia Kalėdų eglutę.

Kviečiame visus į moksleivių ateitininkų ruošiamą Kūčių šventę sekmadienį, gruodžio 17 d., 1 val. p.p. Jaunimo centro did. salėje. Registruokites pas L. Landsbergį, tel. 630-792-0616. Kūčių šventės auka — 15 dol. suaugusiems, 10 dol. jauniui, o vaikučiams iki 8 metų — nemokamai. Laukiami visi!

Ilgiau Čikagoje gyvenantys mūsų tautiečiai, be abejo, prisimena „Maxwell Street turgų“, kuriame būdavo galima nusipirkti visko, bet idomu buvo ir „pažioplinėti“, nes tai ypatinga vieta (mazdaug, kaip Gariūnų turgus prie Vilniaus). Neseniai turgus buvo išgyvendintas, nes vieta pasidarė reikalinga kitiems poreikiams. Tačiau jis visiškai neišnyko: dabar veikia Canal Str. ir Roosevelt Rd. sankryžoje (lauke), atidarytas kiekvieną metų sekmadienį, nuo 7 val. r. iki 3 val. popiet. Jį aplankyti idomu, vyksta net linksmos programos, įėjimas nemokamas, daug vietos automobiliams pastatyti. Informacijos teikiamos tel. „The New Maxwell Str. Market“ įstaigoje 312-922-3100.

Dick Durbin (D-IL)

DICK DURBIN NEŽADA KANDIDATUOTI

Pasklidus gandams, kad JAV senatorius, demokratas iš Illinois ir ypatingas lietuvių draugas, Richard Durbin ruošiasi kandidatuoti 2002 rinkimuose į Illinois valstijos gubernatoriaus vietą (tai buvo rašyta ir „Chicago Tribune“ gruodžio 8 d. laidoje), Durbin pareiškė, kad dar nėra galutinai apsisprendęs, bet linkęs pasilikti Senate. Prieš prezidento rinkimus š.m. lapkričio mėn. buvo kalba, kad Al Gore gali pakviesti Durbin viceprezidentu. Jeigu taip būtų atsitikę, daugelis neabejoja, kad šiandien nereikėtų balsų Floridoje skaičiuoti, perskačiuoti ir vėl skaičiuoti, o Al Gore už savo klaidą brangiai moka...

Lietuvos Vyčių 112 kuopa rengia kalėdines vaišes ir susirinkimą antradienį, gruodžio 19 d., 7 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke. Bus ir programa, kuriai vadovaus muz. Faustas Strolia. Norintieji dalyvauti, užsakykite vietas (iki gruodžio 15 d.) tel. Adelė Pocienė 708-636-6837 arba Estelle Rogers 708-425-6003.

Moksleiviai ateitininkai registruokites žiemos kursams š.m. gruodžio 26-30 d. vyksiantiems Dainavos stovyklavietėje. Ideologinius kursus organizuoja Birutė Bublėnė ir dr. Vejas Liulevičius. Registruokites elektroniniu paštu pas Š. Amerikos Moksleivių Ateitininkų centro valdybos pirmininkę dr. Onilę Šeštokiene: plunksna@aol.com. Yra jau daug užsiregistravusių. Vietos ribotos, todėl nedelsdami registruokites.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Nuotr. Indrės Tijūnelienės

ČIURLIONIS IR MAIRONIS „SEKLYČIOJE“

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“, kaip ir paprastai, trečiadienį popietėmis susirenkame pabendrauti, pasimatyti su draugais, pasikalbėti. Šį trečiadienį dainų popietė buvo su muziku Faustu Strolia.

Oro pranešėjai skelbė prastą orą, galimą liūtį ar net sniegą. Nei lietaus, nei sniego nebuvo. Į „Seklyčią“ susirinko gražus būrelis lietuviškos dainos mylėtojų.

Renginių vadovė Elenutė Siurienė pasveikino susirinkusius svečius. Šios popietės dalyviams. Pakvietė maestro Faustą Strolią vadovauti muzikinei programai. Idomu jo klausytis, nes prieš pradedant dainuoti kiekvieną dainą, labai gražiai mums papasakoja ir paaiškina, ar ši daina yra liaudies daina, ar kokio nors autoriaus, žinomo ar nežinomo. Jei žinoma, kas tą dainą parašė, kieno muzika, ar paties autoriaus.

Šiandien dainavome M. K. Čiurlionio parašytas dainas, jo muziką. Kai kurias dainas harmonizavo kompozitorius Stasys Šimkus.

1938 metais tautosakininkas Jonas Balys sudarė rinkinį įvairių dainų, būdingas tarmės ir svetimžodžių palikdavimui. Kaip pavyzdžiui, daina „Subatos vakarėlį“ — labai graži daina.

Dainuodami daug M. K. Čiurlionio dainų, jų netrumpinome, nors ir daug posmų buvo. Dainavome taip, kaip Čiurlionis parašė ir buvo Stasio Šimkaus harmonizuotos. Truputį skirtinga. Išdainavę apie 10 dainų, mes pagerbėme M. K. Čiurlionio 125 metų gimimo sukaktį.

Dar dainavome dainas Maiironio žodžiais. Kai kurie Maiironio eilėraščiai pavirto liaudies dainomis. Jo eilėraščiai lengvai prieinami eiliniam skaitytojui dėl muzikalios, aiškos, paprastos formos.

Visiems yra smagu dainuoti su gerbiu maestro Faustu Strolia. Šios dainų popietės yra mielos ir idomos ne tik dainuoti, bet ir pasiklausyti jo aptarimų apie kiekvieną dainą.

Taip mes pasidžiaugėme Čiurlioniu ir Maiironiu.

Po dainų visi kartu papietavome, o vėliau išbandėme savo laimę turtingame laimikių traukime. O kiek ten gražių dovanų buvo!

Laima Vaičiūnienė

Čikagos Lietuvių moterų klubo ruošiamo kalėdinio pokylių rengimo komitetas. Iš kairės: Nijolė Kaveckas, Ramona Kaveckas, Olga Landon, Lillian Gedwill, Irene Buchbinder (pirmininke), Frances Simanonis, Scottie Zukas.

ATEITININKŲ KŪČIOS ČIKAGOJE

Lėpniūno-Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopa nuo širdžiai kviečia visus į tradicinę Kūčių šventę, sekmadienį, gruodžio 17 d., 1 val. p.p. vyksiančią Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po šv. Mišių šeimyniškai dalinsimės kalėdaičiais ir vaišinsimės Kūčių vakariene, kurią paruoš Ona Norvilienė ir jos pasišventusios talkininkės. Pasidžiaugsime giedodami kalėdines giesmes. Čikagos moksleiviai ateitininkai kviečia kartu švęsti Kristaus Gimimo sukaktuvės ir test šią gražią tradiciją. Registruotis prašoma tel. 630-792-0616, arba elektroniniu paštu mail to: liudas@mindspring.com

Kūčių šventės auka 15 dol. suaugusiems, 10 dol. jauniui, o vaikučiams iki 8 metų — nemokamai. Kviečiame ir priimsime visus!

SVEIKINKITE PER „DRAUGĄ“

Gražu ir prasminga savo artimuosius, ypač toliau gyvenančius, pasveikinti didžiųjų švenčių proga, bet ne visada žmonės turi laiko, kantrybės ar jėgų visiems išsiųsti sveikinimo korteles. Labai lengva tai atlikti, pasiuntus tik vieną laišką — „Draugo“ administracijai: su sveikinimo tekstu ir čekučiu (15 dol.). Sveikinimas bus išspausdintas dienraštyje, visi pasiskaitys ir Jus geru žodžiu paminės, o tuo pačiu bus parama „Draugui“. Pastaraisiais metais, kaip mūsų skaitytojai, be abejo, pastebėjo ši mada — sveikinti per „Draugą“ — jau įsipilietino. Kviečiame „Draugo“ paslauga pasinaudoti.

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVIŠKI ATLAIDAI GUDIJOJE

Šią vasarą, birželio 18 dieną, Gervėčiuose vyko Švenč. Trejybės parapijos atlydai, kuriuose dalyvavo apie 13,000 tikinčiųjų. Čia pirmą kartą lietuviškom pamaldom vadovavo išeivijos vysk. Paulius Baltakis, o lenkiškom Gardino vyskupijos ordinaras vysk. Aleksandras Kaškievičius. Koncelebravo klebonas L. Nestiukas ir aplinkinių parapijų kunigai. Prieš 97 metus pastatytos neogotinio stiliaus Švenčiausios Trejybės bažnyčios parapijai priklauso 23 kaimai ir 11 vienkaimių. Su viršum 1,000 parapijiečių yra lietuviai, kiti — gudai, lenkai, rusai ir ukrainiečiai. Kaimiečiai neturtingi, menesinė bažnyčios rinkliava apie 6 milijonai rublių (80 litų). Švenč. Trejybės parapijai nuo 1996 metų vadovauja kun. Leonidas Nestiukas, gimęs Rusijoje (Vologodos srityje), mišrioje šeimoje, bet puikiai kalbąs lietuviškai. Gausus organizatorius ir pasišventęs apaštalas, kun. L. Nestiukas per 4 metus atnaujines didžiulę bažnyčią, į parapijos gyvenimą įjungęs daug suaugusių ir jaunimo, platesnei kultūrinei veiklai planuoja statyti ir salę. Parapija remia Vilniaus arkivyskupiją. Netoli Gervėčių veikia moderni, Lietuvos valdžios pastatyta ir išlaikoma mokykla, kurioje šiuo metu auklėjama daugiau nei 80 lietuvių vaikų.

Pelesoje, šalia Gervėčių, Šv. Lino parapijai vadovauja ir lietuviškas pamaldas laiko kun. Petras K. Kriščiūkaitis ir taip pat veikia Lietuvos valdžios remiama mokykla.

Gardine, deka Kauno kunigų seminarijos studijavusio bei Gardine dirbusio lenkų vyskupo A. Kaškievičiaus, taip pat reguliariai laikomos lietuviškos pamaldos.

BOSTON, MA

PASKAITOS

Doktorantė Milda Bakšytė-Richardson skaitys pranešimą apie Charles Donagh Maginnis, žymų architektą, kuris suprojektavo per 1,000 projektų

Amerikos Katalikų Bažnyčiai. Jų tarpe ir dvi lietuviškos parapijos prie Bostono: Nekalto Prasidėjimo parapija, Cambridge, ir Šv. Jurgio — Norwood. Jo žymesni projektai: National Shrine of the Immaculate Conception, Washington, DC, kurioje yra Jonyno, Elskaus ir Kašubos sukurta lietuvių koplytėlė, ir Boston College, Trinity College, Holy Cross ir Notre Dame universitetų pastatai. Yra pastatęs per 60 bažnyčių ir daug seminarijų, mokyklų, vienuolynų Amerikoje.

Milda Richardson šiuo metu yra viceprezidentė Naujosios Anglijos Architektūros istorikų sąjungoje.

Du lietuvių kilmės mokslininkai — prof. Kęstutis Paulius Žygas ir doktorantė Milda Bakšytė-Richardson, dalyvaus Amerikos Katalikų istorijos draugijos konferencijoje, kuri vyks Bostone. Abu skaitys pranešimus apie bažnytinę architektūrą.

Penktadienį, sausio 5 d., 9:30 val. ryto, Provincetown Room, Boston Marriott Copley Plaza Hotel, 110 Huntington Ave., Boston.

Programa: K. Paul Žygas, Arizona State University, „Baroque Architecture In the Grand Duchy of Lithuania, 1600-1700“.

Milda B. Richardson, Boston University, „The Architecture Of Charles Donagh Maginnis, 1867-1955“.

Victoria Young, Univ. of St. Thomas, St. Paul, „The Search For Sacred Space: Marcel Breuer And the Benedictine Abbey Church of St. John the Baptist“.

Rengimo komiteto pirmininkas — prof. Keith Morgan, buvęs Architektūros istorikų sąjungos prezidentas.

Šeštadienį, 2001 m. sausio 6 d., 5 valandą po pietų, Šv. Petro parapijos salėje, 75 Flaherty Way, South Boston, prof. Kęstutis Paulius Žygas skaitys paskaitą, gausiai iliustruotą skaidrėmis. Paskaita vyks anglų kalba. Tema: „Baroque Churches in Lithuania“ (Baroko bažnyčių architektūra Lietuvoje).

Skelbimai

• **XI Lietuvių tautinių žokių vaidinamasis** jau išleistas. Trukmė 115 min. Viršelis papuoštas G. Valiūnienės grafika. R. D. Puteris nuotraukomis. Kaina \$15 Kanados arba \$10 JAV. Persiuntimas \$5. Užsisakyti KLB raštineje. Čekius rašyti KLB/LTSS, siųsti į raštinę adresu: 1011 College St., Toronto, ON M6H 1A8.

• **Talman Delicatessen**, 2624 W. 69 Str., Chicago, IL, priima užsakymus Kūčių Kalėdų stalui. Įvairūs mėsos patiekalai, žuvis — lydeka, kelių rūšių silkės, koldūnai su mėsa, grybais ir varške, kugelis, mišrainės. Saldumynai — tortai, napoleonas, sausainiai ir kiti patiekalai. Skambinti tel. 773-434-9766, nuo 8 v.r. iki 5 v.p.p.